

Israel aleripa yërlune Egipto

Éxodo 1.1–20.21

Yëkkuö i' kiè si'kuaie *Éxodo*, e' wà kiane chè *yërlune*. Kam sa' tö yëkkuö i' mane'ù seraä se'ie, ishāböts maneö' sa' tö dö capítulo 20.21. Ì maneö' sa' tö e' blatëule mañat tsíní. Et tsíní e' dör capítulo et dö capítulo dabom eyök kí skel (1-15). Iët tsíní e' dör capítulo dabom eyök kí teröl dö capítulo dabom eyök kí pàköl (16-18). Ibata ëk tsíní e' dör capítulo dabom eyök kí sulitu dö capítulo dabom böyök (19-20).

Et tsíní e' tö se' a ipakè tö ì bak Israel aleripa ta ie'pa mía Egipto e' tsatkök ketba yöki e' ukuöki. Kewe ie'pa kawö tka buaë Egipto. Ie'pa ena ie'pa iyiwak alöne taië. Ká tka taië ta egiptowak suanémi dö' Israel aleripa e' alöka ie'pa ki. E' kueki ie'pa tö Israel aleripa sué suluë ta iwe'ikérakitö siarë. Ie'pa kérakitö kanëblök darërëë kë patueta'. Erë Skëköl tö ie'pa weirke e' sué ta wëm kékaitö eköl ie'pa yöktsa egiptowak ulà a. Wëm e' kiè Moisés, e' ë tö yëkkuö i' kit. Skëköl e' kkayë' ie' a ta iwák kiè yë'itö ia. E' ukuöki ta ipatkéitö Israel aleripa yöktsa Egipto. Moisés tö iché Egipto blú a tö Israel aleripa ömine. Erë Egipto blú kë éna Skëköl ttö iutak. E' kueki Skëköl tö egiptowak we'iké siarë tsakië ie' diché taië wa. E' wa ie' tö ikkaché ie'pa a ena Israel aleripa a tö yi dör ie'. Skëköl tö Israel aleripa tsatkée yéttsa Egipto ie' diché taië wa, e' wa ie'pa de ie' ichaie ena ie' de ie'pa Këkölie. Ie'pa yënettsa Egipto e' kéwö tkö'uk ie' tö ie'pa patké

duas bit ekkë.

Ièt tsiní e' tò se' a ipakè tò wēs Skëköl tò ie'pa wëttse' ena ie'pa kime'itō shkōktkō ká sir poë wë kē yi serku' eē. Erë ie'pa tò ie' tsiriwé tajë kabene wa, erë ie' tò ie'pa tié ena ie'pa tsátkéitō ibolōkpa yōkí er bua' wa.

Ibata ěk tsiní e' tò se' a ipakè tò Skëköl ena Israel aleripa ttè me' ñi a. Mik ie'pa de Sinaí kébata a, etā ie' tò ittè dalōiēno mé ie'pa a dōkā dabop. Ie' tò iché ie'pa a tò ie'pa tò ie' ttè dalōiēno e' kōs iūtē buaē, e' tā ie'pa dōraē ie' wák icha chōkie ena ie'pa a ie' er buaē chōraē ká malepa wakpa tsata.

Israel aleripa tso' Egipto e'pa weine tajë

¹⁻⁴ Israel kiè ñies Jacob e' ala'r dē'mi Egipto ie' tā, e'pa kōs yamipa tā'. Ie'pa kiè Rubén, Simeón, Leví, Judá, Isacar, Zabulón, Benjamín, Dan, Neftalí, Gad ena Aser. ⁵ Jacob yamipa mīne ie' tā Egipto e'pa dōkā dabom kuryōk (70) sēraa. Erë José, e' tso'tke Egipto kewe iyamipa yōkí.

⁶ Kawō tka tajë, etā José ena iēlpa blērulune. Ñies iyamipa dē'mi Egipto ie'pa tā, e'pa kōs blērulune se. ⁷ Erë Israel aleripa alōne tajë, e' kuēkí ie'pa de diché tā' tajë. Ie'pa tso' Egipto wa'ñe.

⁸ E' ukuōkí tā blu' ské tkēnekā eköl e' kē wā José pakē jcher. Ie' tò iché egiptowak a: ⁹ “Ye' ttō ttsō. Israel aleripa dōr tajë. Ie'pa diché tkōkā se' diché tsata, dō' ie'pa e' alōkā se' kí. ¹⁰ Mik se' bolōkpa ñippōmi se' tā, e' tā dō' ie'pa ñi wōiōkā se' ppōk se' bolōkpa tā, tā es imi'miyal se' yōkí. E' kuēkí se' tò ibikeitsō bua'iewā tò wēs se' tò ie'pa wōklō'wēmi as kē ikí alōr tajë.”

¹¹ E' kuëki egiptowak tö iwökirpa patké Israel aleripa we'ikök kanè darërè wa as ieriyardak. Ie'pa tö ikérak ká yuök böt chkewö dapa'woie Egipto blú a. Ká e' kiè Pitón ena Ramsés. ¹² Israel aleripa we'ikeke ie'pa tö siarè, erè ikí alörkerak taijè. E' kuëki egiptowak suarke taijè ie'pa yöki.

¹³ Egiptowak tö ie'pa ké kanëblök kësik wa. ¹⁴ E' tö ie'pa eriawé taijè. Ikérakitö skauchka yuök shtrót shtrót u yuoie. Nies ikérakitö kanëblök kañiká kanè ulitane uk. Es Israel aleripa kos we'ikérakitö siarè. ¹⁵ E' kúie tá Egipto blú tté alakölpa kiè Sifrá ena Puvá e'pa tá. Ie'pa dör hebreowak* alakölpa alà kūrke e' kanëukwakpa. Ie' tö iché ie'pa a:

¹⁶ —Mik a' tö hebreowak alakölpa alà kūrke, e' kanewēke, etā isaú çì iwák dör? Iwák wēm e' tā ittōwā. Iwák dör alaköl, e' tā imúat, kē ittarwā.

¹⁷ Erè alakölpa e'pa tö Skëköl dalöieta'. E' kuëki ie'pa kē wā Egipto blú ttö iutēne wēs itō iché es. Ie'pa ala'r wēpa méat ttsē'ka. ¹⁸ Etā Egipto blú tö ie'pa kiére tā ichéitō iarak:

—çlök a' tö iwamblé es? çlök a' tö ala'rla wēpa e' méat ttsē'ka?

¹⁹ Ie'pa tö iiuté:

—Hebreowak alakölpa kē alà kūr wēs egiptowak alakölpa es. Ie'pa alakölpa dör darërè. Ie'pa alà kūr bet buaë. Mik sa' demi, etā ie'pa alà kunetke.

²⁰⁻²¹ Es Israel aleripa kí alönèmi taijè. Ie'pa diché kí iërke taijè. Sifrá ena Puvá e'pa tö Skëköl dalöieta'.

* **1:15** hebreowak: E' kiè nies Israel aleripa.

E' kuəkī Skëköl tō ie'pa kīmē, ala'r méitō ie'pa a taië.

²² Etā Egipto blú tō ikueblupa ulitane a kawō mé tō hebreowak ala'rla wēpa kune kos e' ōmi di' kī. Alakōlpala ě múat.

2

Moisés kune'

¹ E' kēwō ska' tā wēm eköl dör Leví aleri, e' senéwa alaköl dör Leví aleri ñies ese tā. ² Etā ie' alà skà kéka e' dör wēm. Etā imì tō isué tō alala buaala, e' kuəkī ibléwaitō dō sī' mañat. ³ Mik imì kē a ilà blēneia, etā ie' kkō yulé et, patié buaë kiöchka tso' chkuā'chkuā ese wa as kē a di' tkōwa. E' ukuōki tā alala iéwaitō kkō a, méreitō di' kiè Nīlo e' kkōmik kakō tso' e' shuā. ⁴ Etā alala kutà e' duéser kamië ikī sauk tō wes idōmi.

⁵ E' ukuōki tā Egipto blú e' alà busi mía kuök di' a. E' dalewa tayēpa tso' ie' wā ikanè mésopaie e'pa shkō iēter ákitō kī. Etā ie' tō kkō sué kakō shuā. Ikanè mésopa eköl patkēmiitō itsukbitū. ⁶ Etā ie' tō ikkōkéka tā isué tō alala wēm a'riā eköl e' iuke. Ie' isué er siarē wa tā ichéitō:

—Bëbëla i' dör hebreowak.

⁷ E' wōsha bëbëla kutà de tā ichéitō iā:

—¿Be' kī ikiane tō ye' mi' tayē hebreowak yulök eköl be' a alala sē kkō'noie as itala'uitō itsu' wa?

⁸ Etā Egipto blú alà busi tō iutē:

—Be' yú iyulök.

Etā bëbëla kutà mía imì yulök tā idebitū iwā.

⁹ Etā Egipto blú alà busi tō iché alà mī a:

—Alà i' tsūmi kkō'nú ña tala'ú ña buaë. Ye' tō be' patueke ikī. Etā imì wā ilà mítser tala'wē. ¹⁰ Mik alà de bërie, etā imì wā ibitetserne Egipto blú alà

busi a. Eta ie' tö iklö'wé wës ie' alà ekka es. Ikiè mékaitö Moisés.* Ie' tö iché:

—Ye' tö iyë'ttsa di' a.

E' kueki ie' tö ikiè méka es.

Moisés tso' Egipto e' tkashkar

¹¹ Moisés kibineone. Ká et ta ie' mía iyamipa hebreowak, e'pa pakök. Eta ie' tö isué tö iyamipa weirke siarë kanëblök darërë. Eta ie' isué tö egiptowak eköl tso' iyami hebreowak eköl e' ppök siarë. ¹² Eta ie' ká sué ká wa'ñe. Kë ie' wä yi sune. E' dalewa ie' tö egiptowak e' ttéwa inú wötéwa ie' tö ttsa'wö a. ¹³ Bule es ta ie' skà e' yéttsa, eta ie' isué tö hebreowak böi tso' ñippök ñita. Ie' tö iëköl tso' eköl ppök, e' a iché:

—¿Löök be' tso' be' yami ppök?

¹⁴ Eta hebreowak e' tö iüté:

—¿Yi tö be' tkéka sa' wökirie sa' shulökwakie? ¿Be' tso' ye' bikeitsök ttéwa wës egiptowak kötwäbö es?

Mik tté e' ttsé Moisés tö, eta e' tö ie' suawé. Ie' ibikeitsé: “Ie'pa wä ijchenewa tö ye' tö egiptowak kötwä.” ¹⁵ Mik e' jchenewa Egipto blú wä, eta ie' tö Moisés ttökwa patké. Erë Moisés tkashkar ie' yöki, mía senuk ká kiè Madián eë. Eë ie' e' tkére di' tum biule kkömik.

¹⁶ Ká e' a sacerdote† serke eköl kiè Reuel. E' alà busipa döka kul. E' diwö wa alà busipa e'pa dë'bitu di' chkök kul' a mè iyé iyiwak a yè. ¹⁷ Eta iyiwak kkö'nukwakpa skà wëpa debitu busipa trë'wémi. Eta Moisés e' kéka e' tö busipa tsatkée. Eta ie' tö di'

* **2:10** Moisés: Hebreoie s'kiè e' wä kiane chë iyëulettsa. † **2:16** sacerdote: Kë se' wä ijcher yësyësë tö sacerdote wése e' dör, erë kë idör wës j'ñe itso' es.

mé iyiwak a. ¹⁸ Mik ie'pa demine iyě ska', etā iyě tō ie'pa a ichaké:

—ǀwa i'ñe a' dene bet?

¹⁹ Ie'pa tō iiuté:

—Egiptowak eköl tō sa' tsatkée iyiwak kkö'nukwakpa ulà a. Ie' di' yéttsa mé iyiwak a.

²⁰ Iyě tō iché iā:

—ǀWé wēm e'? ǀǀök a' iméat ekörä? A' yú itsukbitu as ichkō se' ta.

²¹ Es Moisés e' tséat senuk wēm e' ska'. E' ukuōki ta Reuel tō ilà busi kiè Séfora, e' mé Moisés a senowaie ita. ²² Etā Moisés alà kékā eköl kiè mékaitō Guersón† wā chéitō: Ká i' ki ye' dör o'ka.

²³ Duas tka taië, etā Egipto blú blēnewa. Erë Israel aleripa kköchökeia taië kekraë kanè darërëe kueki. Ie'pa kköchöke taië e' ttsé Skököl tō. ²⁴ Ttë me'bak ie' tō Abraham a ena Isaac a ena Jacob a e' wā tsā detke kanewë. E' kueki ie' tō ibikeitsé tō Israel aleripa kimeräyö i' ta. ²⁵ Ie' tō ie'pa sué ta ie' éna iane tō i tköke ie'pa ta.

3

Skököl tō Moisés patké Israel aleripa tsatkök

¹ Ká et ta Moisés tso' inuaki Jetró,* e' iyiwak kkö'nuk. Inuaki kanēblöke sacerdoteie Madián. E' dalewa ie' wā inuaki iyiwak mítser ká sir po, e' jaishet, demi Skököl kébata kiè Horeb† ee. ² Etā ee Jehová biyöchökwak bua'ie e' e' kkachéwa ie' a bö' wörkueie taië kal tsir elka shua. Moisés tō isuéwa

† **2:22** Guersón: Hebreoie s'kiè e' wā kiane chè ká bānet wakpa.

* **3:1** Jetró: E' dör Moisés nuaki. Ie' kiè ñies Reuel ena Hobab.

† **3:1** Horeb: E' kiè ñies Sinaí.

bua'ie ta isué tö kal wöbatsekā taië bö'ie, erë kë ñarwa. ³ Etā Moisés tö ibikeitsé: “¿Wì dör ì? Ye' mí isaük ì kuekì kal wì kë ñarwa.”

⁴ Mik Jehová tö isué tö Moisés dökewatke tsinet bö' ñarke e' o'mik isaük, etā Skököl tö ichaké:

—¡A Moisés! ¡A Moisés!

Moisés tö iiuté:

—¿Ì?

⁵ Etā Skököl tö iché ia:

—Kë be' dökwa tsinet. Wé be' dur e' ké dör batse'r, e' kuekì be' klöckuö yöttsa. ⁶ Ye' dör be' yé e' Këköl ena be' yépa bak ká iaiaë kiè Abraham, Isaac ena Jacob e'pa Këköl.

Moisés suane Skököl saukwa, e' kuekì ie' e' wöpabakéwa. ⁷ Erë Jehová tö iché ia:

—Ye' isué tö wépa dör ye' icha tso' Egipto e'pa weirke siarë. Ie'pa kköchöke taië ikanè wökirpa ulà a e' ttséyo. Ye' wā ijcher buaë tö iweirkerak siarë. ⁸ E' kuekì ye' dē'ttsa ie'pa tsatkök egiptowak ulà a. Ye' tö ie'pa yerattsa ká e' kì. Ye' wā ie'pa miraë ká taië buaë ese kì. Ká e' kì íyi ulitane tskir buaë, iwà wör buaë shute.† Ká e' kì pē' tso' taië. E'pa ditséwöpa dör canaánwak, hititawak, amorreowak, fereseowak, heveowak, ena jebuseowak. ⁹ Ittsö, ye' tö Israel aleripa kköchöke e' ttsé. Ye' tö isué tö egiptowak tö ie'pa we'ikeke siarë. ¹⁰ E' kuekì ye' tso' be' patkök Egipto blú ska' Israel aleripa dör ye' icha e'pa yökulur Egipto a. Be' yú Egipto.

¹¹ Erë Moisés tö iché ie' a:

† **3:8** Ká e' kì íyi ulitane tskir buaë, iwà wör buaë shute: Ttè e' dör Hebreoie i' es: Wé baka tsu'diö ena bul alí shköke di'ie.

—¿Yi ye' dör e' döwami Egipto blú wörki Israel aleripa yökulur ie' ulà a?

¹² Ie' tö iiüté:

—Be' kë mi'pa ekörä. Ye' tso' be' ta be' kimuk. Mik be' tö Israel aleripa yélur Egipto a, etä a' tö ye' dalöieraë kabata i' ki. E' wa be' wä ijcherdaë tö ye' wák tö be' patkë'.

¹³ Erë Moisés tö ie' iüté:

—Dö' ye' miä ta ye' tö ichë ie'pa a: “A' yëpa bak iaiaë e' Këköl tö ye' patkë' a' tsatkök.” Dö' ie'pa tö ye' a ichakë: “¿Ima e' kiè?”, e' ta ¿i chëmi ye' tö ie'pa a?

¹⁴ Etä ie' tö iiüté:

—Ye' dör yi tso'tke e'. Ichö ie'pa a tö Ye' Tso'tke e' tö ye' patké a' ska'.

¹⁵ Skëköl tö ikí ché Moisés a:

—Ñies ttë i' chö Israel aleripa a: ‘Se' yëpa bak ká iaiaë kië Abraham, Isaac ena Jacob, e'pa Këköl kië Jehová§ e' tö ye' patké a' tsatkök.’ Ttë e' chö ie'pa a. Ye' kië dör Jehová i' dör ye' wák kië këkraë. Kië i' wa ye' kirdaë aishkuö ta këkraë. ¹⁶ Be' yú Israel aleripa kueblupa dapa'uk ta ttë i' ichö ie'pa a: ‘Jehová, dör se' yëpa bak ká iaiaë kië Abraham, Isaac ena Jacob e'pa Këköl e' e' kkayë' ye' a ta ye' a iyë'itö tö ie' tö a' weirke siarë egiptowak ulà a e' suë. ¹⁷ Ñies ye' a iyë'itö tö a' tsatkeraëitö egiptowak tso' a' we'ikök e'pa ulà a. Ie' wä a' miraë ká buaë ese ki. Ká e' ki iyi ulitane tskir buaë, iwä wör buaë shutë. Ká e' wakpa ditséwöpa dör canaánwak, hititawak, amorreowak, fereseowak, heveowak, ena jebuseowak.’ Ttë e' chö ie'pa a. ¹⁸ Israel

§ 3:15 Jehová: Hebreoie kië e' wì dör ye' tso'tke.

aleripa kueblupa tö be' ttõ ttseraë ta be' yú ie'pa ta Egipto blú ska' ta ttè i' chõ ie' a: 'Jehová dör hebreowak Këköl, e' dë'bitu sa' wöki. E' kueki sa' ömi ká mañat shkar ekkë wé kě yi ku' ese ska' iyiwak ña'uk Jehovah dör sa' Këköl e' dalöioie.' Ttè e' chõ ie' a. ¹⁹ Erë ye' wä ijcher buaë tö ie' kě tö ie'pa a kawö e' mepa äanas. Ye' kawötä ie'pa yöktsa ye' diché taië e' wa. ²⁰ E' kueki ye' diché taië e' kkacheraëyö egiptowak a. Ì weraëyö ie'pa shua e' tö ie'pa tkiweraë. E' wa ie'pa we'ikeraëyö siarë. E' ukuöki ta Egipto blú tö Israel aleripa erami as imi'yal. ²¹ Nies ye' tö egiptowak keraë ie'pa dalöiök taië. E' kueki mik a' e' yökettsa Egipto a, etä a' kě minuk ulä wöchka. ²² Israel aleripa e' alakölpa kos e'pa tö iyi yöule inukölchka wa ö orochka wa ö datsi' ese kak kieraë egiptowak alakölpa serke bānet ö iserkerak Israel aleripa u a esepa a, e' kos ieraë a' ala'r tö. Es a' tö iyi bua'buā tso' taië Egipto e' yerattsä ie'pa ulä a.

4

¹ Erë Moisés tö iiüté:

—Ie'pa kě tö ye' ttõ klö'wepa. Kě itö ye' ttõ iütepa. Ie'pa tö ye' a icheraë: “Jehová kě dë'bitu be' ska'.”

² Etä Skëköl Jehovah tö ie' a ichaké:

—¿Ì a'tser be' wä ulä a?

Moisés tö iiüté:

—Ye' shko kéli.

³ Jehovah tö iché ia:

—¡Iuyömi iski!

Etä Moisés tö iuyémi iski. E' wösha ta ishko kéli yönane tkabëie. Moisés e' skéu iyöki bet ⁴ erë Jehovah tö iché ia:

—¡iklō'úwā ikirē bata a ulà wa!

Etā Moisés tō iklō'wéwā etā imiáne shko kéliie.

⁵ Etā Jehová tō iché iā:

—Mik be' dene Egipto, etā be' tō iú es as ie'pa tō iklō'ù moki tō ye' dör a' yěpa bak ká iaiäë kiè Abraham, Isaac ena Jacob e'pa Këköl e' e' kkaché be' a. ⁶ I' tã be' ulà tiúwā be' batsi' a.

Etā Moisés ulà tiéwā ibatsi' a. Mik ie' ulà yéttsa, etā ie' isué tō iwölineka saruruë duè kiè lepra e' wā.

⁷ Etā Skëköl tō iché iā:

—Be' ulà skà tiúwane be' batsi' a.

Etā Moisés tō iwé es. Mik ie' ulà yéttsane, etā ie' ulà buanene buaë. ⁸ E' ukuöki tã Skëköl tō iché iā:

—Ì kkachéyö be' a kewe e' kë klönerak iwā, ñies ie'pa kë wā be' ttö iütene, e' tã iët skà ú. Isalema e' klö'wèmi ie'pa tō. ⁹ Erë e' kōs wa ie'pa kë wā be' ttö klöne be' ttö iütene e' tã di' chkōka di' kibi a e' tōttsa ká sí kī. Mik e' tēnettsa ká sí kī etā di' miāraë pēie.

¹⁰ Moisés tō iiüté:

—¡Ayëwë! ¡A ye' Këköl! Ye' siarala, kë tto buaë. E' kë dör i'ñe ãme be' ttöke ye' tã etā. Es ye' wák dër ká iaiäë. Ye' ttö enaë. Ye' kë a s'iütër buaë.

¹¹ Erë Jehová tō iiüté:

—¿Yi tō a' a kkō méat? Ye' wák tō a' méat kë tto ö kë kukuö wattsër. Ñies a' wöbla kë wawër ö a' wöbla wawër e' kōs méat ye' wák tō a' a. ¹² E' kueki be' yū. Mik be' ttöke, etā ye' tso' be' tã. Ì kiane ye' kī tō be' tō ichè, e' kkacheraë ye' tō be' a.

¹³ Erë Moisés tō iché iā:

—¡A këkëpa! Ye' kköchö be' a tō o'ka patkömi ye' skéie.

¹⁴ Etā Jehová uluneka ie' kī tã ichéitö iā:

—E'ma be' ël Aarón dör Leví aleri çima e' bikeitsè be' tō? Ye' wā ijcher tō ie' ttō buaë. Ie' tso'tke ñalaḡ kḡ datse be' ska'. Mik ie' tō be' sué, etā e' tō ie' ttsè'wèmi buaë. ¹⁵ Ì kōs chak be' éna e' kōs chō Aarón a ḡs ie' tō ichōne. Ye' wák tō a' bōl kḡmeraë ḡs a' ttō buaë. Ì kiane ye' kḡ tō a' tō iwè e' kkacheraë ye' tō a' ḡ. ¹⁶ Aarón ttōraë be' skéie. Ie' dōraë be' ttekōlie wēs be' dör ye' ttekōl es. Ì cheke ye' tō be' ḡ e' cherane be' tō ie' ḡ tḡ e' cherane ie' tō a' yamipa ḡ. ¹⁷ Shko kéli se tsúmi. E' wa ì kē ḡr yi ḡ ese wēraëbö. Ie'pa wōkrardaḡ iweblök.

Moisés míane Egipto

¹⁸ E' ukuōkḡ tḡ Moisés míane inuḡki, Jetró ska' tḡ ichéitō iḡ:

—Kawō mú ña. Ye' kawōtḡ shkōkmine Egipto ye' yamipa saḡk tō itso'iarak ttsè'ka.

Etḡ Jetró tō iūtē:

—Ėkēkē. Be' shkō wōbla wa.

¹⁹ Moisés tso'iaḡ Madián, etḡ Jehová tō iché iḡ:

—Yi kḡ be' kiarke ttèwḡ Egipto, e'pa blērulune. Kē ì dalō tḡ iḡ be' kḡ eē. E' kuekḡ be' yúne Egipto.

²⁰ Etḡ Moisés tō ilakōl ena ila'r tkéka burro kḡ tḡ imíyal Ėgipto. Ie' wā Skēkōl shko kéli dami ulà ḡ.

²¹ Jehová tō ie' ḡ iché:

—Mik be' demi Egipto, etḡ ye' tō diché me'bak be' ḡ ì kē ḡr yi ḡ ese woie, e' wakaneḡ kröröë Egipto blú wörkḡ. Erē ye' tō ie' ḡ er suluë meraë ḡs kē ie' tō Israel aleripa ōmine. ²² Etḡ ttē i' chō ie' ḡ: 'Jehová tō iché be' ḡ: Israel aleripa dör wēs ye' alà wēm tsá es. ²³ Ye' tō be' ḡ ichétke tō ie'pa ōmine ḡs imi'yalne ye' kḡkōkka. Erē be' kē wā ie'pa ḡ kawō mēne ḡs

imi'yal. E' kueḱi be' alà wēm tsá e' tterawayö.' Ttè e' chö ie' a.

²⁴ Moisés ena iyamipa minia ñalaḱi eṭa wé ie'pa kapökerö ñalaḱi, ee Jehovahá debitu Moisés ska' ittökwa. ²⁵ Erë Moisés alaköl Séfora e' tò ák di'dië klö'wéwa e' wa ilà tottola kkuölit téé tsir. E' kkuölit takla pë wa ie' tò Moisés klö patié ta ichéitö Moisés a: “Moki be' tso'ia ye' wémie pë i' wa.”

²⁶ Eṭa Jehovahá tò Moisés émi. (Séfora tò ilà tottola kkuölit téé tsir e' kueḱi ie' tò iché Moisés a tò “be' tso'ia ye' wémie pë i' wa.”)

²⁷ Eṭa Jehovahá tò Aarón a iché: “Be' yú Moisés ñalé yulök wé kë yi serḱu' ee.” Aarón mía Moisés ñalé yulök ta ie' ikué Skëkök kébata a. Ee ishḱe'wéitö wöalattsè wa. ²⁸ Eṭa iḱ kōs chök Jehovahá tò Moisés patkë', e' pakéne Moisés tò Aarón a. Ñies iḱ kë or yi a ese kkayë' Jehovahá tò Moisés a wawè e' kōs pakéneitö Aarón a.

²⁹ E' ukuöḱi ta ie'pa böḱ míyal Israel aleripa kueḱlupa dapa'uḱḱaḱ kapakök ie'pa ta. ³⁰ Iḱ kōs yë' Jehovahá tò Moisés a e' pakéne Aarón tò Israel aleripa kueḱlupa a. Ñies iḱ kë or yi a ese kkayë' Jehovahá tò Moisés a e' kōs wé Moisés tò Israel aleripa ulitane wörḱi.

³¹ Israel aleripa tò Aarón ttè klö'wé. Mik ie'pa éna iane tò Jehovahá éna ie'pa dalërke, ñies tò ie'pa weirke siarë e' suéitö, eṭa ie'pa e' wöéwa iḱi ie' dalöiök.

5

Moisés ena Aarón tté Egipto blú ta

¹ E' ukuöki ta Moisés ena Aarón míyal Egipto blú ska' ta ichéitö ia:

—Jehová dör Israel aleripa e' Këköl, e' tö iché be' a tö e'pa dör ie' icha. Ie'pa ömi as imi'yal wé kë yi serku' ee kawö tkö'uk ie' dalöioie.

² Erë Egipto blú tö iüté:

—¿Yi dör Jehová? Ye' kë wä ie' suule. Ye' kë kawöta ie' ttö iütök. Ye' kë kawöta Israel aleripa ökmi. E' kueki kë ye' tö Israel aleripa epami.

³ Eta ie'pa tö iché:

—Hebreowak Këköl e' dë'bitu sa' wöki. E' kueki sa' ömi ká mañat shkar ekkë wé kë yi ku' ese ska' iyiwak ña'uk sa' Këköl Jehová e' a idalöioie dö' ie' tö sa' wömëttsa duökwä duè a ö tabè a.

⁴ Erë Egipto blú tö iüté:

—A Moisés. A Aarón. ¿Iök a' ki ie'pa kiane wöklö'wè ikanè a? ¡A' ena a' yamipa yúshka kanablök!

⁵ Ñies Egipto blú tö iché ie'pa a:

—I'ñe ta Israel aleripa tso' taië ká i' ki, eta ¿wes a' ki ikiane tö ie'pa kë kanablöia?

⁶ E' diwö wa Egipto blú tö iché ikanè wökirpa a:

⁷ —Tala'chka kösi e' kë tsarbituia Israel aleripa a skauchka shtrót shtrót yuoie wes se' tö ikanewerö es. As ie'pa wákpa mi' itsuk. ⁸ Erë ikörak iyuök qos kekraë iyuekerakitö ekkë, kë wöarwa yës. Ie'pa bikënak ë taië, e' kueki ie'pa arkerak: '¡Mishka iyiwak ña'uk se' Këköl a!' ⁹ Ie'pa kí kó kanablök darërëë. Kanè mú ie'pa a taië as kë itö kachè iütö.

¹⁰ Eta ikanè wökirpa míyal ta ichéitörak Israel aleripa a: —Egipto blu' tö kawö mé tö kë a' a tala'chka kösi tsarbituia. ¹¹ I'ñe ta a' wakpa kawöta

iyulök wé a' ikué, e'ma ee itsúbitu. Erë a' kawöta iyuök qos a' iyueke kenet ekkë, kë wöarwa.

¹² Eta Israel aleripa mía Egipto ká wa'ñe kachka ëse yulök tala'chka skéie. ¹³ Kanè wökirpa tö ikérak kanëblök kësik wa ta ichekerakitö ie'pa a kekraë: “A' tö iyuö qos a' tö iyueke kenet mik sa' tö tala'chka mekeia a' a ekkë.” ¹⁴ Egiptowak tö Israel aleripa welepa me'ka ñi wökirie. E'pa ppeke egiptowak tö ttsa' bata wa ta ichekerakitö ie'pa a:

—¿Ì kueki a' kë wa iyöne chki ena i'ñe wes kenet es?

¹⁵ Eta Israel aleripa kanè wökirpa míyal kköchök Egipto blú wöa. Ie'pa tö iché ia:

—A këkëpa. ¿Ì kueki be' tö be' kanè mésopa we'ikè es? ¹⁶ Tala'chka kë mèneia sa' a, erë ie'pa ki ikiane tö sa' tö iyue qos sa' a tala'chka merkeia ta iyörke ekkë. Ie'pa tö sa' ké kanëblök kësik wa. Ñies sa' ppekeitö siarë. ¡A këkëpa, be' wakpa iane iwiie!

¹⁷ Egipto blú tö ie'pa iuté:

—¡A' dör bikëwakpa wöchka! E' kueki a' icheke kekraë: “¡Mishka ká bánet iyiwak ña'uk Jehová a!” ¹⁸ ¡A' yúshka kanëblök! Erë kë tala'chka kösi merku'ia a' a, erë a' kawöta iyuök qos kenet a' tö iyueke ekkë.

¹⁹ Mik Israel aleripa kanè wökirpa a iyöne tö ie'pa kawöta iyuök kekraë qos iyuekerakitö kenet ekkë, eta ie'pa eriane taië. ²⁰ Ie'pa e' yélur Egipto blú ska' de wé Moisés ena Aarón tso' ie'pa panuk ee. ²¹ Ie'pa tö iché iarak:

—¿Ì wamblé a' tö sa' ki e' kueki as Jehová tö a' we'ikö. Egipto blú ena ikueblupa e'pa éna sa' ar

suluë. A' iane iwiie. E' dör wēs a' wakpa tō tabē
mé ie'pa a as sa' ttōwā ie'pa tō es.

Moisés kköché Skököl a

²² Etā Moisés tō iché Jehová a:

—A Jehová. ¿Iők be' tō Israel aleripa we'ikeke
siarē? ¿Iők be' tō ye' patkē'bitū iē? ²³ Mík ye' dē'bitū
ttök Egipto blú tā' be' ttō wa, etā ie' tō wēpa dör be'
icha e'pa kí we'iké siarē. Dō ikkē tā iweirkeiā iwák
suë. Erē be' kē wā ì one yēs ie'pa tsatkoie.

6

¹ Etā Jehová tō ie' iutē:

—Kukuie bö isueraë tō wēs ye' tō Egipto blú
we'ikeraë. Ye' diché taië e' wa ye' tō ie' keraë ie'pa
ökmi. Ye' diché wa ye' tō ie' keraë ie'pa patkökmi
iká kí.

Skököl tō Moisés skà patkémine Egipto blú ska'

² Nies Skököl tō iché Moisés a:

—Ye' dör Jehová. ³ Mikā ye' e' kkayë' Abraham
a ena Isaac a ena Jacob a, etā ye' iché tō ye' dör
Skököl Diché Ta' Íyi Ulitane Tsata e'. Erē ye' kiè
Jehová, e' kē yēne ye' wā ie'pa a. ⁴ Ye' tō ttē me' ie'pa
a. Ye' tō iyē'at ie'pa a tō ká kiè Canaán e' merayö a'
aleripa a. Eë ie'pa bak senuk wēs o'ka ká es. ⁵ I'ñe
ye' wā ijcher tō ie'pa weirke siarē. Egiptowak tō
ie'pa keke kanēblök darērēë kēsik wa. E' kueki ttē
me'bak ye' tō ie'pa a e' wawēkeyö i'ñe tā. ⁶ E' kueki
be' yú ichök ie'pa a tō ye' dör Jehová. Egiptowak
tō a' we'ikeke siarē kanē darērēë wa, e' kōs ulā a
a' yerattsā ye' tō. Ye' tō egiptowak we'ikeraë siarē
ye' diché taië e' wa. Es a' tsatkeraë ye' tō egiptowak
ulā a. ⁷ Ye' tō a' klō'wēraë ye' ichapaie. Ye' dōraë a'

Këköl. A' wā ijcherdaë tö ye' dör Jehová. Ye' dör a' Këköl. A' wā ijcherdaë tö ye' tö a' yè'lur egiptowak bak a' we'ikök kanè darërëë wa e' ulà a. ⁸ Ye' wā a' miraë ká muk ye' kablè' Abraham, Isaac ena Jacob e'pa a eë. Ká e' meraë ye' tö a' a. E' atdaë a' a. Ye' dör Jehová e' tö iché es.

⁹ Eta Moisés tö ttè e' skà chéne Israel aleripa a. Erë ie'pa eriarke taië kanè darërë kuëki. E' kuëki ie'pa kë wā ittö iütëne. ¹⁰ Eta Jehová tö iché Moisés a:

¹¹ —Be' yú ichök Egipto blú a tö kawö mú ye' ichapa a e' yöktsa Egipto a.

¹² Erë Moisés tö Jehová iüté:

—Israel aleripa kë tö ye' ttö iütè, eta ¿wes Egipto blú ye' ttö iütëmi? Ye' kë tto buaë.

¹³ Eta Jehová tö Moisés ena Aarón e'pa patkémi ichök Israel aleripa a ena Egipto blú a tö “Jehová tö sa' patké Israel aleripa yökulur Egipto.”

Moisés ena Aarón ditséwöpa

¹⁴ I' dör Moisés ena Aarón ditséwö datse iyëpa wa:

Rubén e' dör Jacob alà wëm tsá, e' ala'r dör Hanoc, Falú, Hesrón ena Carmí. Ditséwöpa datse ie'pa wa e'pa kôs dör Rubén aleripa.

¹⁵ Simeón ala'r wëpa dör Jemuel, Jamín, Óhad, Jaquín, Sóhar ena Saúl. Saúl mì dör cananeawak. Ditséwöpa datse ie'pa wa e'pa kôs dör Simeón aleripa.

¹⁶ Leví sene' duas dökā cien eyök kī dabom mañayök kī kul (137). I'pa dör ila'r wëpa ikibi ëk dö ibata ëk: Guersón, Quehat, ena Merarí. ¹⁷ Guersón ala'r wëpa dör Libní ena Simí. ¹⁸ Quehat sene' duas

cien eyök *kj* dabom mañayök *kj* mañat (133). Ie' ala'r wëpa dör Amram, Ishar, Hebrón ena Usiel.
¹⁹ Merarí ala'r wëpa dör Mahli ena Musí. Ditséwöpa datse ie'pa wa e'pa *kos* dör Leví aleripa.

²⁰ Amram sene'wä iyëchke kiè Jocabed e' tã. E' dör Moisés ena Aarón mì. Amram sene' duas cien eyök *kj* dabom mañayök *kj* kul (137).

²¹ Ishar ala'r wëpa dör Coré, Néfeg ena Zicrí.

²² Uziel ala'r wëpa dör Misael, Elsafán ena Sitrí.

²³ Aarón sene'wä alaköl kiè Eliseba e' tã. E' dör Aminadab alà busi ena Nahasón kutà. E' ala'r wëpa kiè Nadab, Abihú, Eleasar ena Itamar.

²⁴ Coré ala'r wëpa dör Asur, Elcaná ena Abiasaf. Ditséwöpa datse ie'pa wa e'pa *kos* dör Coré aleripa.

²⁵ Eleasar dör Aarón alà, e' sene'wä Futiel alà busi tã. E' alà *kune* kiè Finees. E'pa *kos* datse iyé tsá kiè Leví e' wa.

²⁶ Aarón ena Moisés e'pa patkë' Jehová tō Israel aleripa yökulur Egipto a dapauleka wës ñippökwakpa taië e' dapa'ù es. ²⁷ Aarón ena Moisés e'pa ut Egipto blú tã as ie' tō kawö mù ie'pa a Israel aleripa yöksarak Egipto a.

Aarón tté Egipto blú tã Moisés skéie

²⁸ Mik Jehová tté Moisés tso' Egipto e' tã, ²⁹ eta ichéitō iã:

—Ye' dör Jehová. Ì *kos* chekeyö be' a e' skà chõne Egipto blú a.

³⁰ Erë Moisés iüté:

—A Jehová, ye' kë tto buaë, eta ¿wës Egipto blú ye' ttō iütèmi?

7

¹ Eta Jehová tō iché Moisés a:

—Ye' ttō ttsō. Be' ēl Aarón ttōraē Egipto blú ta be' skéie wēs ye' ttekōlpa ttōke ye' skéie es. ² Ì kos chekeyō be' a, e' cherane be' tō Aarón a ta Aarón tō icherane Egipto blú a as ie' tō kawō mù a' a Israel aleripa yōktsarak Egipto a. ³ Erē ye' tō Egipto blú er darē'wēkewa. Ì kē or yi a ese wērayō Egipto ye' diché taiē e' wà kkachōie. Ie'pa wōkrardawa isauk. ⁴ Egipto blú kē tō a' ttō iutepa. Erē ye' tō egiptowak we'ikeraē siarē ye' diché taiē e' wa. Es ye' tō Israel aleripa yeralur. Ie'pa dōr ye' a wēs ñippōkwakpa tso' taiē es. Ie'pa dōr ye' icha. ⁵ Egiptowak we'ikéyō siarē ye' diché taiē wa ñies Israel aleripa yéttsayō e' ukuōkī ta egiptowak tō isueraē tō mokiē ye' dōr Jehová.

⁶ Moisés ena Aarón e'pa tō iwakanewé wēs Jehová tō iché ie'pa a es. ⁷ Mik ie'pa ttē Egipto blú ta eta Moisés kī duas tso' dabom paryök (80). Aarón kī duas tso' dabom paryök kī mañat (83).

Aarón shko kéli yōnane tkabēie

⁸ Jehová tō iché Moisés ena Aarón a:

⁹ —Egipto blu' tō a' a iché: 'Ì kē or yi a ese ú', e' ta ichō Aarón a tō ishko kéli iuyōmi iski as iyōnar tkabēie Egipto blú wōrkī.

¹⁰ Eta Moisés ena Aarón míā Egipto blú ska' eta ie'pa iwé wēs Jehová tō iché ie'pa a es. Aarón tō ishko kéli uyēmi iski Egipto blú ena ikueblupa e'pa wōrkī ta iyōnane tkabēie. ¹¹ Eta Egipto blú tō wēpa wā iyi jcher taiē ena ie'pa awápa esepa tsuk patké. Ie'pa tō ikanewé ñi suē isiwé wa. ¹² Ie'pa shko kéli uyēmi iski ñies ta iyōnane ñies tkabēie. Erē Aarón shko kéli tō Egipto shko kéli katéwarak seraā. ¹³ Erē

Egipto blú er téwā darërëë wës Jehová tö iyë' es. Ie' kě wā ie'pa ttō iütëne yës.

Jehová tö di' yué pëie

¹⁴ E' ukuöki tā Jehová tö iché Moisés a:

—Egipto blu' er téwā darërëë. Kě ie' éna Israel aleripa akmine. ¹⁵ Bule bla'mi mik ie' mīā di'kka, etā be' yú ttök ie' tā. Ie' panú di'kka. Shko kéli yönane tkabëie e' kéli tsúmi. ¹⁶ Ie' a ichö: 'Jehová dör hebreowak Këköl, e' tö ye' patké ichök be' a tö ie' ala'r ömine as imi'rak ie' kikökkā ká wé ki kě yi serku' eë. Ikkē tā kam bö ie' ttō iütō yës.'

¹⁷ E' kuëki Jehová tö ye' patké ichök be' a: 'Ire' bö isueraë tö moki ie' dör Jehová. Mik ye' tö di' ppé shko kéli a'tser ye' wā e' wa, etā di' miāraë pë wöchka. ¹⁸ Nima duölurdaë. Di' alaburdakā suluë. Egiptowak kě a di' e' yanuk, taië ie'pa dako'wëkaraëitö.'

¹⁹ Nies Jehová tö iché Moisés a:

—Ichö Aarón a tö ie' shko kéli klö'ú tā iköka di' kos tso' ie'pa wā yè ese tsaka. Di'la, batsöri, di' wöblë, di' bló tso' ese kos tsaka ie' ulā köka as imi'a pëie. ¡Es imiāraë pë wöchka di' bló ulitane yöule kal wa ö ák wa ese a!

²⁰ Etā Moisés ena Aarón iwakanewé wës Jehová tö iché ie'pa a es. Aarón tö ishko kéli kéka e' wa di' ppéitö Egipto blú ena ikueblupa wöshaë. Etā di' kos ekkē mīā pëie. ²¹ Nima kos duolur. Di' alanewā suluë kě yar egiptowak a. ¡Ká wa'ñe di' mīā pë wöchka!

²² Erë egiptowak awápa tö iwé ñies isiwé wa. E' kuëki Egipto blú er téwā wës Jehová tö iyë' es. Ie' kě wā Moisés ena Aarón ttō iütëne yës. ²³ Ie' mīāne iu

a. Kě tkine íyi kōs kī. ²⁴ Egiptowak kōs kě a di' yar e' kuekī ie'pa tō di' wöblē bié di' kkōmik di' manene yottsaiē.

Jehová tō egiptowak we'iké siqrē bukuë' wa
²⁵ Jehová tō di' kiē Nilo e' suluq'wā e' kī ká de kul,

8

¹ Eta ie' tō iché Moisés a:

—Be' yú Egipto blú ska' tā ichō iā: 'Jehová tō ye' patké ichök be' a i' es: Ye' ichapa ōmine as imi' ye' dalöiök. ² Kě be' tō ie'pa èmi, e' tā ye' tō bukuë' alöwérakā taiē a' ká kī a' we'ikoie. ³ Di' Nilo a bukuë' alördaē taiē shuteē. E' e' yöralur di' a mirawā be' u a. Idörawā weshkē wé be' kapōke ee, be' ká kī. Nies idörawā be' kueblupa u a ena be' yamipa kōs e'pa u a. Ie' tiurawā wé a' ulōke ese a ena wé a' pan wötuōke ese kōs a. ⁴ Bukuë' urdakā be' kī ena be' kueblupa kī ena kōs be' ká wakpa tso' e'pa kī.'

⁵ Eta Jehová tō Moisés a iché:

—Ichō Aarón a tō ie' ulà ena ie' shko kéli kōkā di' kibi ena di' tsitsir ena batsōri kōs ekkē tsakā as bukuë' dōkā di' a Egipto kōs wà iökka.

⁶ Aarón tō ishko kéli kēkā Egipto di' kōs tsakā. Eta Egipto ká wa'ñe bukuë' alōnekā taiē. ⁷ Erē egiptowak awápa tō iwé ñi suē isiwé wa. Ie'pa tō bukuë' alöwékā ñies. ⁸ E' ukuökī tā Egipto blú tō Moisés ena Aarón e'pa tsuk patké tā ichéitō ie'pa a:

—A' tō ikiō Jehová a tō bukuë' yölur ye' kī ena ye' ká wakpa kōs kī ñies. E' yéluritō eta ye' tō a' yamipa émimi as imi' iyiwak ña'uk Jehová dalöioie.

⁹ Eta Moisés tō Egipto blú iuté:

—Ichõ ña tö ¿Mik be' kᵢ ikiane tö ye' tö ikiè Jehovah á be' kᵢ ena be' kueḅlupa kᵢ ena be' ká wakpa kᵢ as bukuë' kě tö a' tsiriwèiä ta iatdaë di' ë ä?

¹⁰ Egipto blú iüté:

—Ikiõ Jehovah á bule.

Etä Moisés tö iché ie' á:

—È' wà tköraë wës be' kᵢ ikiane es as be' wä ijcher tö kě yi dör wës sa' Këköḷ Jehovah es. ¹¹ Bukuë' e' yöldane be' u á atdaë di' ë á. Kě itö be' tsiriwepaiä. Ñies be' kueḅlupa ena be' ká wakpa kᵢ kě tsiriwepaiäitö.

¹² Etä Moisés ena Aarón e' yéttsä Egipto blú wöwa. È' ukuökᵢ ta Moisés ikié Jehovah á tö bukuë' patkë'bitu Egipto blú kᵢ e' trë'úmi ie' yökᵢ. ¹³ Etä Jehovah tö iwakanewé wës Moisés tö ikié iä es. Bukuë' tso' egiptowak u á iupamik u'rᵑᵢ e' kᵢ duolur. ¹⁴ Egiptowak tö bukuë' nu kᵢ shtë dapa'wé taië. E' nu alabunekä suluë ká e' kᵢ á. ¹⁵ Èrë mik Egipto blú tö isuë tö ie' tsatkëne bukuë' ulà á, etä ier téwane darërëë wës Jehovah tö iyë' es. Kě ie' wä Moisés ena Aarón ttö iütëne.

Mulü'shwak patké taië Jehovah tö ie'pa kᵢ

¹⁶ E' ukuökᵢ ta Jehovah tö iché Moisés á:

—Ichõ Aarón á tö ie' shko kéli kōkᵢ siwä kᵢ e' wa iyök po ppö as imi'ä mulü'shwakie Egipto wa'ñe.

¹⁷ Etä iwakanewérakitö es. Aarón tö shko kéli kēkᵢ ta iyök po ppéitö iwa etä iyök po tso' Egipto wa'ñe e' mīä mulü'shwakie e' iënēkᵢ se' kᵢ ñies iyiwak kᵢ. ¹⁸ Egiptowak awápa ima'wé mulü'shwak alōukkᵢ isiwé wa, erë kě iwà yōne ie'pa á. E' dalewa mulü'shwak iënēkᵢ taië ie'pa kᵢ ñies iyiwak kᵢ. ¹⁹ Etä iwépa tö iché Egipto blú á:

—i' dör Skëköl kanè moki!
 Erë ie' er téwā darërë wës Jehová tò iyë' es. Kë
 ie' wā ie'pa ttō iütëne.

Ö iéka taië Skëköl tò ie'pa ki

²⁰ E' ukuöki tā, Jehová tò iché Moisés a:

—Bule bla'mi Egipto blú mi'ke di'kka, e' kueki
 be' e' kōka bla'mi tā be' yú ñi kükwā itā. Ichō ie'
 a: 'Jehová tò ye' patké ichök be' a i' es: Ye' ichapa
 òmine as imi' ye' kikōkka. ²¹ Kë be' tò ie'pa èmine,
 e' tā ye' tò ő taië patkeraë be' ki ena be' kueblupa
 ki ena kos be' ká wakpa tso' e'pa ki. Ö iërdaka
 egiptowak u kos ekkë ki dö ýök ki. ²² Mik e' wà de
 a' ki, etā ő patkeraëyö a' ë ki. Wé ye' ichapa serke
 Gosen ee ő kë suëpasö yës. Es be' éna iarmi tò moki
 ye' dör Jehová, e' durse ká i' ki. ²³ Be' ká wakpa e'pa
 ë we'ikeraë ie' tò. Erë ye' ichapa kë we'ikepayö. E'
 wà tkōraë bule.'

²⁴ Es Jehová tò iwakanewé. Ö dettsa chkaie
 Egipto blú u a ena ikueblupa u a ñies Egipto wa'ñe
 e' a. Ö tò Egipto ká kos klö'wéwā se, sulu'wéwā yës.

²⁵ Eta Egipto blú tò Moisés ena Aarón tsuk patké
 tā ichéitö ie'pa a:

—A' yú, e'ma a' Këköl a iyiwak ña'uk. Erë kë a' e'
 yökulur Egipto a.

²⁶ Moisés tò iüté:

—Kë e' dör buaë es. Sa' iyiwak ña'weke sa' tò
 sa' Këköl Jehová e' a, e' dör iyiwak dalöieke a' tò
 skëköliese. A' tò sa' sué iyiwak ese ña'uk, e' tā a' tò
 sa' ttëwāmi ak wa. ²⁷ Sa' kawōtā shkök dö ká mañat
 dö wé kë yi serku' ese ska'. Eë sa' tò iyiwak ña'weke
 sa' Këköl Jehová a wës kawō méatitö sa' a es.

²⁸ Egipto blú tò iché:

—A' kě mìnē kāmīē shūtē, e' t̄a ye' tō a' èmimirak wé kě yi sērku' ese ska', iyiwak ña'uk a' Kěköl Jehová e' a. A' Kěköl Jehová a ikiō ye' k̄i.

²⁹ Moisés tō iiutē:

—Mik ye' e' yéttsa iē, et̄a ye' m̄ia Jehová a ikiök be' k̄i as ō pormi be' yōk̄i ena be' kuēblupa yōk̄i ena be' k̄a wakpa k̄os e'pa yōk̄i. Erē kě be' tō sa' k̄itō'uk̄ia. Kě be' tō Israel aleripa wōklō'uk̄ as imi' iyiwak ña'uk Jehová a.

³⁰ Mik Moisés e' yéttsa Egipto blú wōwa, et̄a ie' ikié Jehová a. ³¹ Et̄a Jehová tō iwé wes Moisés tō ikié ie' a es. Es ō po'wémīitō Egipto blú yōk̄i ena ikueblupa yōk̄i ena ik̄a wakpa k̄os e'pa yōk̄i. Kě ō ateia etkla wē'ia. ³² Erē Egipto blú er sk̄a tēwane darērēē. Kě ie' w̄a Israel aleripa anemi.

9

Jehová tō egiptowak iyiwak ttélur

¹ E' ukuōk̄i t̄a Jehová tō iché Moisés a:

—Be' yú ttök Egipto blú t̄a, t̄a ichō ia: 'Jehová dör hebreowak Kěköl, e' tō ichè i' es: Ye' ichapa ōmine as imi' ye' k̄ikōkk̄a. ² Be' kě tō ie'pa èmine, be' tō ie'pa wōklō'wēkeia, ³ e' t̄a ye' tō duè mekaraē be' iyiwak k̄os e' k̄i ye' diché taiē wa. Be' kabaio, be' burro, be' kameio, be' baka ena be' obeja ekkē k̄os duölurdaē. ⁴ Erē Israel aleripa iyiwak ulitane kě duōpalur etō wē'ia. Es ye' tō ikkacheraē tō ie'pa dör ye' ichapa.'

⁵ Et̄a Jehová tō ikéwō méw̄a i' es:

—E' k̄os wēraēyō bule.

⁶ Bule es t̄a Jehová tō iwé. Egiptowak iyiwak k̄os e' duolur. Erē Israel aleripa icha kě du'w̄a etō

wë'ia. ⁷ Egip̄to blú tō Israel aleripa icha sauk patké etā ie' isué tō moki Israel aleripa icha kē dū'wā etō wë'ia. Erē ie' er k̄itēwā darērēē. Kē ie' wā Israel aleripa a kawō mēne as imi'rak.

Jehová tō duè mék̄a egiptowak k̄i skuēkie

⁸ E' ukuōk̄i tā Jehová tō iché Moisés ena Aarón a: —Muluchka tso' bö'kkō a e' klō'ú tā as Moisés tō iuyō siwā' k̄i Egip̄to blú wörk̄i. ⁹ Muluchka e' po ardaē Egip̄to kos e' k̄i. E' tskirdane ie'pa k̄i skuēkie ñies iyyiwak k̄i.

¹⁰ Etā Moisés ena Aarón muluchka klō'wé bö'kkō a tā imía Egip̄to blú ska' tā e' wörk̄i Moisés tō muluchka uyé siwā' k̄i. Etā egiptowak mik imonek̄a skuēkie. Ñies iyyiwak kos mik imonek̄a skuēkie. ¹¹ Egip̄to awápa k̄i skuēk tskinek̄a taiē wes imalepa es, e' kuēk̄i ie'pa kē dē Moisés wörk̄i. ¹² Erē Jehová tō Egip̄to blú er darē'wēwā as kē itō Moisés ena Aarón ttō iutō wes ie' tō iyē' es.

Mò wōsi sēsēē ese patké Jehová tō egiptowak k̄i

¹³ E' ukuōk̄i tā Jehová tō iché Moisés a:

—Be' e' kōk̄a bule bla'mi etā be' yú Egip̄to blú a ichök: 'Jehová dör hebreowak Kēköl, e' tō ichē be' a i' es: Ye' ichapa ōmi as imi'rak ye' k̄ikōkk̄a. ¹⁴ Kē be' wā ye' ttō iutēne i' tā, e' tā ye' tō íyi sulusi kos patkeraē be' k̄i ena be' kuēblupa k̄i ena a' wakpa kos e' k̄i. Es be' wā ijcherdaē tō kē yi ku' ye' tsata k̄a wa'ñe. ¹⁵ Ye' mú k̄i ikiane, e'ma ye' tō íyi sulusi me'kabak be' k̄i ena be' yamipa ulitane k̄i a' eukwa k̄a i' k̄i. ¹⁶ Erē ye' wā be' tso'ia ttsē'ka as be' tō ye' diché taiē e' saù, ñies as yi dör ye' e' tté pakar k̄a wa'ñe. ¹⁷ Erē be' er dör suluē kekraē. Kē bö ye' ichapa Israel aleripa émi. ¹⁸ Bule ikkē mò wōsi

seseë ese patkeraëyö a' k_i taië. E' dardaë taië a' k_i tköka kenet idarke Egipto e' tsata. ¹⁹ Mò wösi ardaë e' tō a' tso' u'rki ena a' iyyiwak kōs tso' kañika e' ttēmīlur se. E' kueki a' iyyiwak ena i kōs tso' a' wā kañika e' blök patkō u dikia as itsatkēr.'

²⁰ Eta Egipto blú kueblupa welepa suane Jehovah ttō yōki. E'pa tō iyyiwak blé, ñies ikanè mēsopa blé u dikia. ²¹ Erë imalepa kē wā Jehovah ttō klōne, e'pa tō icha méat u'rki. ²² Eta Jehovah tō Moisés a iché:

—Be' ulā kōka siwa' k_i as mò wösi seseë ese dar taië Egipto kōs a. E' ardaë ie'pa k_i ena iyyiwak k_i ñies idaliwö tso'rak iwa e' k_i.

²³ Mik Moisés tō shko kéli kéka siwa' k_i, eta Jehovah tō alá bla'wé taië wōñawéitō taië dōttsa iyök k_i eta mò wösi seseë ákwōie e' patkéitō Egipto kōs a. ²⁴ Es Jehovah tō mò wösi seseë ese patké taië Egipto ká wa'ñe a. Eta mò wösi ese darke taië ena ká wōñarke taië, kē iwöklörta'. Kē yi wā e' suule yēs Egipto. ²⁵ Eta mò wösi e' biteshka taië i kōs tso' ká áie a e' k_i, se' k_i ena iyyiwak k_i ñies. Dalì kuá kōs péluritō sulu'wéluritō. Kal tso' ká wa'ñe e' ulā jchērolone. ²⁶ Erë ká kiè Gosen, wé Israel aleripa serke, e' a mò wösi kē dane yēs.

²⁷ Eta Egipto blú tō Moisés ena Aarón tsuk patké ta ichéitō ia:

—Ire' yō isué tō ye' e' wamblé suluë. Jehovah e' ttē dör mokië. Eta ye' ena ye' ká wakpa sa' iane iwiie. ²⁸ Taië alá blarke ñies mò wösi darke taië e' kē dalē'ttsēneia sa' a. Jehovah a ikiō tō iwöklō'üne, e' ta ye' tō a' ekemi. Kē yō a' wöklō'wëia.

²⁹ Eta Moisés tō iuté:

—Ye' e' yéttsa ká i' a ta bet ye' ikieke Jehovah a, eta mò wösi ena alá wōñarke kōs e' wöklördawa as be'

wa ijcher tō Jehová dör ká wa'ñe e' wák. ³⁰ Erë ye' wa ijcher buaë tō be' ena be' kueblupa kam tō Sa' Këköł Jehová e' dalöiö.

³¹ Eta daliwö kiè lino e' tso' wörkuaie ena cebada e' wö ta'tke, e' kueki iweinewa se. ³² Erë daliwö kiè trigo ena centeno, kë e' dë' wës kam iwörkua bur e' kueki.

³³ Mik Moisés e' yéttsa ká e' a míā bānet, eta ee ie' tō ikié Jehová a. Eta bet ta mò wösi kë daneia ñies ká kë wöñaneia. Kalī taië e' kë yëneia. ³⁴ Mik Egipto blú tō isué tō kalī kë yërku'ia, mò wösi kë darku'ia ena alá kë blarku'ia, eta ie' e' wambléne suluë. Kë ie' ë er darë'newa ñies ikueblupa. ³⁵ Es Egipto blú er téwa darërëë. Kë iwa Israel aleripa a kawö mène as imi'yal wës Jehová tō iyë'ia Moisés ttë wa es.

10

Jehová tō ditski patké taië Egipto

¹ E' ukuöki ta Jehová tō Moisés a iché:

—Be' yúne Egipto blú ska'. Ye' tō ie' ena ikueblupa er téwa darërëë as ie'pa tō isaù tō ye' diché taië, e' wa ì kë or yi a ese wè ye' tō taië. ² Ye' tō ie'pa er téwa darërëë as be' tō ipakö be' ala'r a ena be' talapa a tō wës egiptowak we'ikéyö ñies wës ì kë or yi a ese wéyö taië ie'pa wörki. Es a' ulitane wa ijcher tō ye' dör Jehová.

³ Eta Moisés ena Aarón míyal Egipto blú ska' eta ichéitö ia:

—Jehová dör hebreowak Këköł, e' tō ichè i' es: “¿Mik be' tō ye' ttö dalösewemirö? Ye' ichapa ömi as imi' ye' kikökkā. ⁴ Kë be' tō ie'pa èmi bule, e' ta ditski patkeraëyö a' ká ki. ⁵ Ditski tō a' ká wà ierawa taië, kë a íyök ulat wëneia. A' daliwö bata

méat mò wösi tö e' kôs katerawaitö yës. Ñies kal ulitane katerawaitö seraa. ⁶ Ñies ditski dörawa taië be' u kôs a ena be' kueblupa u a ena egiptowak kôs u a. ¡Íyi i'se kě suule a' yěpa bak ká iaiaë e'pa wa ie'pa tsá dē'bitu ká i' kī dō ikkē ta!"

Moisés tté one ta ie' e' wötrée ta imía. ⁷ E' bet ta Egipto blú kueblupa tö iché iblú a:

—¿Mik ta wēm e' kě tö se' we'ikèia? A blu', ie'pa ōmi ie'pa Kēköl dör Jehová, e' kīkōkka. A blu', ¿be' kě wā isune tö se' ká sulunewatke seraa?

⁸ Eta Egipto blú tö Moisés ena Aarón tsuk patkéne eta ichéitö ia:

—A' yúshka Jehová dör a' Kēköl, e' kīkōkka. Erē keweie a' tö ye' a ichō tö ¿a' wēnepa ē mi'ke?

⁹ Moisés tö iuté:

—Sa' kawōta shkōkmi sekka. Sa' kawō taië tkō'uke Jehová a. E' kueki sa' ala'r ena sa' kēkēpa, e'pa kôs kawōta shkōkmi. Ñies sa' obeja kôs ena sa' baka kôs e' mi'ke sa' wā.

¹⁰ Eta Egipto blú tö iché ia:

—¡Iwēnewa wōshak tö a' erbikōke suluë ye' kī! ¿Ima a' erbikō tö Jehová tö a' kīmēmi as ye' tö a' ōmi a' alakōlpaë ena a' ala'rē? ¹¹ Kě iwamblērpa es. A' wēpa kibineone esepa ē yú Jehová kīkōkka es a' kī ikiane e' kueki.

Eta Egipto blú tö ie'pa tsukmi ké ie' yōki. ¹² Erē Jehová tö iché Moisés a:

—Be' ulā kōka Egipto kī as ditski bitu Egipto kôs wā iōkka ñies dalikua bata méat mò wösi tö e' kôs katōkwa.

¹³ Eta Moisés tö ishko kéli kēka Egipto kī eta Jehová tö siwa' patkébitu diwō tskirke e' kke Egipto kôs kī ñië nañeë. Bule es bla'mi ta siwa' wā ditski

debitu. ¹⁴ Ditski tö Egipto ká kōs e' wà iéwā taië. Ekkē kē sūule yi wā ká iāiāë es kē yi tö isuepaiane.

¹⁵ Es ditski dapanekā ká kōs ekkē kī. Kē a íyök ulat ta'ia. Dalì kuá ena kalwö e' kōs bata méat mò wösi tö e' katélur ditski tö yēs. Egipto kōs a kākō kōs kal kō kōs e' kē ateia yēs.

¹⁶ E' bet ta Egipto blú tö Moisés ena Aarón e'pa tsuk patké ta iché ia:

—Ye' e' wamblé sulu a' Kēköl dör Jehová e' kī ñies a' kī. ¹⁷ Ye' kköchö a' a' iñe ẽ tö a' tö e' olo'yö ye' kī. Ikiö a' Kēköl dör Jehová e' a' ye' kī tö ditski ẽ tré'úlur ye' kī as kē sa' duölur.

¹⁸ Moisés e' yéttsa Egipto blú u a ta bet ikiéitö Jehová a. ¹⁹ Eta Jehová tö siwā' e' wötréene tsikka darërë e' wā ditski mítser anene dayë kië Dayë Mat, e' kī. Eta ditski kē ate yēs Egipto. ²⁰ Erë Jehová tö Egipto blú er sulu téwane darërëë. Ie' kē wā Israel aleripa a kawö mène as imi'rak.

Jehová tö ká ttsettseë patké Egipto kī

²¹ Eta Jehová tö Moisés a iché:

—Be' ulà kōkā siwā' kī as ká ttserwā ttsettseë shuteë.

²² Eta Moisés ulà kéka eta ká ttsenewa mia ttsettseë Egipto ká wa'ñe kī dōkā ká mañat. ²³ Kē yi wā iyami serke tsinet e' sune yēs. Kē yi a e' yënuksa wé itkër ee dōkā ká mañat. Erë Israel aleripa u a, ee je' ká olo tso' dalölö.

²⁴ Eta Egipto blú tö Moisés tsuk patké ta iché ia:

—A' yúshka Jehová kīkōkka. A' ala'r kōs tsúmi. Erë a' obeja ena a' baka e' kōs múat.

²⁵ Eta Moisés tö iüté:

—Au. Be' kawötä kawö muk sa' a sa' iyiwak tsukmi ña'wè sa' Këköl dör Jehovah e' a idalöioie. ²⁶ E' kïie tä sa' icha kôs, e' michoë sa' wakpa wä. Sa' iyiwak shushtekë sa' tö ña'wè sa' Këköl Jehovah a ikikokaie. Kam sa' dömi eë etä kë sa' wä ijcher iyiwak isie ëtö kiane sa' kï ña'wè Jehovah a. E' kueki kë sa' tö sa' iyiwak mepaät yës.

²⁷ Etä Jehovah tö Egipto blú er sulu téwä darërëë. E' kueki ie' kë wä kawö mène Israel aleripa a as imi'rak. ²⁸ E' kïie tä Egipto blú tö iché Moisés a:

—Be' e' yöttsa ie. Be' e' kkö'nú ye' yöki. Be' dene ye' sauk, e' tä be' duörawä.

²⁹ Etä Moisés tö iüté:

—Buaë bö iché es. Kë ye' dë'iane be' sauk.

11

Ala'r wëpa kibi esepa duöralur e' biyöché Moisés tö

¹ E' ukuöki tä Jehovah tö iché Moisés a:

—Ye' tö Egipto blú ena egiptowak ulitane e' bata we'ikekeia. E' ukuöki tä Egipto blú tö a' erami, e' kïie ie' wák tö a' ulitane uyerattsa da'aie iká kï. ² Etä ichö Israel aleripa ulitane a, wëpa ena alakölpa tö íyi yöule orochka wa ena inukölchka wa, ese kak kiö egiptowak serke ie'pa pamik esepa a.

³ Etä Jehovah tö egiptowak ké Israel aleripa dalöiök taië. Egipto blú kueblupa ena egiptowak ulitane e'pa tö iklö'wé tö Moisés dör këkëpa taië.

⁴ Etä Moisés tö iché Egipto blú a:

—Jehová tö iché i' es: Ká shaböts nañewe ye' mi'ke Egipto kôs a. ⁵ Ala'r wëpa kibipa e' kôs duöralur. Egipto blú tso' s'wökirie e' alà wëm kibi duörawä, ñies egiptowak malepa icha kôs

dō s'siarēpa tso'rak iwā iyiwō woie esepa icha duōralur ñies. Ñies iyiwak uru alà wē'ñe kibi ese kōs duōralur. ⁶ Sulitane iuraē taiē Egipto kōs a. Kē ese ttsēule yi wā es, ñies kē yi tō ese ttsepaia es. ⁷ Erē Israel aleripa shuā kē chichi isie arpa yēs se' wōā ena iyiwak wōā. Es a' wā ijcherdaē tō ye' dōr Jehová e' tso' Israel aleripa k̄imuk, erē egiptowak we'ikōk ye' tso'.

⁸ Eta Moisés tō ikí ché ia:

—Be' kueblupa kōs dōraē ye' ska', eta ie'pa e' tkōrawā kuchē k̄i ye' wōrk̄i tā ikkōchōarak ye' a: 'Be' yúshka. Be' yamipa tso' kōs be' tā e'pa tsúmirak ñies.'

Eta Moisés ulune taiē e' yéttsa Egipto blú wōrk̄i.

⁹ E' ukuōk̄i tā Jehová tō iché Moisés a:

—Egipto blu' kē tō a' ttō iutepa as ye' tō ì kē or yi a ese k̄i ù taiē Egipto.

¹⁰ Íyi ekkē kōs wē Moisés ena Aarón tō Egipto blú wōrk̄i, erē Jehová tō ie' er darē'wēwā as kē itō ittō iutō. E' kuek̄i ie' kē wā kawō mēne Israel aleripa a as imi'yal.

12

Israel aleripa tsatkēne e' kéwō

¹ Jehová tō iché Moisés ena Aarón tso' Egipto e'pa a:

² “Si' i' dōraē a' a duas si' tsawe kekraē. ³ Israel aleripa ulitane ā ichō: 'Si' i' e' diwō dabop (10) eta u bitkue ekkē wakpa tō obeja ò chibo ese wē'ñe pupula yulō etō katè ila'r ta. ⁴ U wakpa wēlepa kē dōr taiē, kē a chkē ekkē katarwā, e' tā ie'pa tō iyamipa tso' iupamik esepa kiō chkök ie'pa tā ñitā kōs iwakpa dōkā ekkē ena kōs ie'pa ā ikatar ekkē.

⁵ Obeja ö chibo wë'ñe bua'bua, kë ki ì sulu ku' ki duas tso' ek ese yulö etö. ⁶ E' blö. Si' i' e' diwö de dabop ki tkël (14) e' tsáli etä a' wä yiywak tso' blëule ese ttö u a u a. ⁷ E' ukuöki ta a' tö iklö'ú ta u wé a a' tö ikateke, e' wékkö kätke patiúka a' tö ipé wa. ⁸ Ká e' nañewe chkè e' katö katuule bö' a ár bacha'bacha ta ñies pan kë yöule iwölöwoka wa, ese ta. ⁹ Kë ikatar aki ena paliule elkela wë'ia. Ichkà kos, iwökir, ikla'tska, ena ñattse e' kos kawöta kakuèwa bö' a. ¹⁰ Kë a' tö ibata mukat dö bule es. Ibata ateia, e' ta ña'úlor bö' a. ¹¹ Mik a' chköketke etä a' e' paiö, a' klökkuö iö, a' shko kéli klö'ú. Ye' dör Jehová e' tö a' tsatkeke e' kéwö tkö'weke a' tö, e' kuëki a' chkö bet.

¹² “ ‘I'ñe nañewe ye' tköraë Egipto ká kos a egiptowak ala'r tsá wëm esepa ttökulur. Ñies ie'pa yiywak ala'rla tsá dör wë'ñe e' kos tteralur ye' tö. Es kékölpa kos tso' egiptowak wä dalöie e' we'ikeraë ye' tö taië. Ye' wák dör Jehová e' tö ichè es. ¹³ U kos a wé a' tso' e' wékkö ta'oule ipamik yiywak pé wa e' dör a' wakpa a ikkachoie. Mik ye' tö pé e' sué, etä ye' damitkö u e' ttömik. Mik ye' tso' egiptowak we'ikök siarë, etä e' kë döpa a' ska'.

¹⁴ “ ‘A' kawöta kawö e' tkö'uk. A' kawöta itkö'uk kekraë duas bit ekké ye' dör Jehová e' dalöioie. ¹⁵ Ká döka ká kul e' shua a' kë kawö ta' pan yöule iwölöwoka wa ese ñuk. E' kuëki kawö tkö'weke e' diwö tsá etä pan wölöwoka kos ese tulöttsa a' u a. Yi tö pan yöule iwölöwoka wa ese ñé ká kul e' shua, e' ta ese wák kë kawö ta' senuk Israel aleripa shua. ¹⁶ Kawö tkö'weke e' tsá diwö etä a' e' dapa'úka ek tsiní ãme ye' dalöioie. Ñies e' diwö bata ta a' e' dapa'úkane. Ká tsá ena ibata, e' diwö kë a' kawö

ta' kaneblök yës, ù ë alirmi a' a. ¹⁷ Kawö kiè Pan Kë Yöule Iwölöwoka Wa, e' kéwö tkö'uk a' kawöta. E' ë kéwö wa ye' tö a' yerattsa Egipto a' seraä. E' kueki a' kawöta e' kéwö tkö'uk. E' kéwö tkö'weraë a' tö kekraë. E' meneat dalöie a' a' ena a' ditséwöpa datse a' itöki aishkuö ta' e'pa kos a. ¹⁸ Si' i' dör duas si' tsá, e' diwö dabom eyök ki tkël (14) e' tsáli a' kë kawö ta' pan yöule iwölöwoka wa ese ñuk dö si' i' ki diwö de dabom böyök ki et (21), e' tsáli eta a' tö inëmine. ¹⁹ Kawö kul e' shua a' kë kawö ta' pan wölöwoka seuk u a. Yi tö pan yöule iwölöwoka wa ese ñé ká kul e' shua, ká kua'ki wakpa ö Israel aleripa, e' ta' ese wák kë kawö ta' senuk Israel aleripa shua. ²⁰ E' kueki i' kos yöule pan wölöwoka wa, ese kë ñar yës. Wé a' tso'rö ee ta' a' kë kawö ta' pan yöule iwölöwoka wa, ese ñuk.' ”

²¹ Eta Moisés tö Israel aleripa kueblupa dapa'wé ta' ichéitö ia: “A' wakpa bil ekké yú obeja ö chibo klö'uk etö etö, tsúmi a' u a' a' yamipa a. Ittöwa, Jehová tö se' tsatkere i'ñe, e' kéwö tkö'woie. ²² Ipé klö'ú tka' a. Eta kakö kiè hisopo e' ulà klö'ú eyök, e' nuúka pë wa, e' wa u wékkö kátke patiúka. Kë a' e' yökulur u a' kam ká ñir e' yöki. ²³ Mik Jehová tkömi egiptowak ttökulur, eta ie' tö u wékkö e' kátke sué iauleka pë wa eta ie' damitkö u e' ttömik. Es Jehová kë kawö mepa ibiyöchökwak tö s'ttekelur e' a' a' ttökulur weshke. ²⁴ A' kawöta ttè i' kos dalöiök kekraë, ñies a' aleripa kos datse a' itöki e'pa kawöta idalöiök. ²⁵ Mik a' demi ká yè' Jehová tö tö imeraë se' a' ee, eta a' kawöta kawö i' tkö'uk. ²⁶ Mik a' ala'r tö ichaké a' a: ‘lök se' tö kawö i' tkö'weke?’, ²⁷ eta a' kawöta iütök: ‘Iyiwak i' ttekesö Jehová dalöioie ie' tö se' tsatké' egiptowak ulà a' e' kueki.

Mik ie' bakmi egiptowak ttökulur, eṭa ie' bakmi se' Israel aleripa u ttömik kē dē'wā. Es ie' tō se' yamipa tsatkē'lor.' ”

Eṭa Israel aleripa e' tkélur kuchē ki Jehová dalöioie. ²⁸ E' ukuöki ṭa ie'pa mīa iwakanewé wēs Jehová tō iché Moisés ena Aarón a es.

Ala'r wēpa kibipa esepa duolur

²⁹ Kā shaböts Jehová tō egiptowak ala'r wēpa kibipa esepa kōs ttélur sēraa. Egipto blú tso' s'wökirie e' alà wēm kibi e' duowā. Egiptowak malepa icha kōs dō s'tso' wötēule s'wōto wé a e'pa ala'r wēpa kibipa e'pa duolur ñies. Ñies iyiwak alà wēñe kibi e' kōs duolur. ³⁰ E' nañewe Egipto blú ena ikuēblupa ñies egiptowak kōs e'pa e' kékarak sēraa iuk ēme. Kē u ku' yēs e' kē a s'nu ku'. ³¹ E' nañewe Egipto blú tō Moisés ena Aarón tsuk patké ṭa ichéitō iā:

—A' yúshka a' yamipaē. A' e' skō bānet sa' yōki. A' yúshka Jehová kikōkka wēs a' tō iyē' kuaē es. ³² Iyiwak kōs tsúmi wēs a' ki ikiane es. A' yúshka sa' yōki. Ñies a' kköchö Jehová a as ie' ye' kīmù.

³³ Eṭa egiptowak tō iché Israel aleripa a: “A' yúshka betbet sa' yōki. A' kē mīne e' ṭa sa' ulitane duöralur.” ³⁴ Israel aleripa tō harinachka, kē wōtuule iwölöwōka wa, ese patrēwā tka'ē idatsi' a iéka ppéka kuli' ki ṭa imíyal. ³⁵ Ie'pa tō orochka ena inukölchka ena datsi' e' kōs kak kié egiptowak a wēs Moisés tō iyē' iā es. ³⁶ Jehová tō egiptowak ké Israel aleripa dalöiök e' kuēki ie'pa tō iyi kōs kak kiérakitō e' mé Israel aleripa a. Es Israel aleripa tō egiptowak iyi bua'buā e' kōs tsémi.

Israel aleripa e' yélur Egipto a

³⁷ Israel aleripa e' yélur Ramsés, míyal Sucot. Ie'pa wèpa kibineonetke dōka 600.000. Alakōlpa ena ala'rla kē shtaoule. ³⁸ Ie'pa tā pē' kuā'kīpa mí ñies taië. Ñies iyiwak mīrak iwā taië obeja ena chibo ena baka. ³⁹ Egiptowak tō Israel aleripa ka' e' yōktsa bet kē wā kawō meneat ie'pa a uloie, e' kuēki ie'pa wā harinachka mir kē iwölöwōka tā'. E' wa ie'pa pan yué ñalā kī.

⁴⁰ Israel aleripa bak senuk Egipto duas dōka cien tkëyök kī dabom mañayök (430). ⁴¹ Ie'pa sené Egipto duas dōka cien tkëyök kī dabom mañayök (430) tas, etā e' nañewe wōshaë tā ie'pa e' yélur Egipto a iditséwō wa iditséwō wa wēs ñippōkwakpa taië es. ⁴² E' nañewe Jehová tō ie'pa kkō'né buaë as ie'pa e' yölur Egipto a. E' kuēki nañewe e' kēwō kawōtā tkō'wē wōñine wa duas bit ekkē kekraë Jehová dalöioie.

Wēs Israel aleripa ké itsatkëne e' kēwō tkō'uk

⁴³ Jehová tō iché Moisés ena Aarón a:

“Ye' tō a' tsatkeke egiptowak ulā a e' kēwō tkō'uk a' kawōtā i' es: Kā kuā'kī wakpa esepa kē kawō tā' obeja ö chibo tteke a' tō e' kēwō ska' tā ese chkā katök. ⁴⁴ Erë kā kuā'kī wakpa wèpa ena alakōlpa wèpa to'ttsatke a' tō kané mésoie ena e' wèpa tottola kkuölit tēule tsir, esepa ë tō ikatëmi. ⁴⁵ Erë kā kuā'kī wakpa tso' shkar ö kaneblök inuköl klö'uk, esepa kē kawō tā' ikatök. ⁴⁶ A' kawōtā chkē e' katök wēshkē. A' kē kawō tā' chkē e' tsukmi u'rki yēs. Ñies a' kē kawō tā' idichéwō pukwā. ⁴⁷ Israel aleripa ulitane kawōtā kawō e' tkō'uk. ⁴⁸ Erë a' shuā kā kuā'kī wak tso' senuk esepa éna kawō e'

tkö'wak a' ta Jehovahä dalöioie e' ta as itö itkö'ũñak. Erë kewe ie'pa tö iyamipa wëpa ulitane tso' ie' u a e'pa keraë itóttola kkuölit tök tsir. E' ukuöki ta ie'pa kawö tkö'wëmi a' ta a' yamipaie. Erë wëpa kë tottola kkuölit tëule tsir esepa kë kawö ta' a' kawö tkö'uke e' chkè katök. ⁴⁹ A' ulitane ena ká kua'ki wakpa serke a' shua e' kawöta ttè i' dalöiök ñikkëe.”

⁵⁰ Israel aleripa tö ttè i' kos iuté wes Jehovahä tö iché Moisés ena Aarón a es. ⁵¹ E' diwö Jehovahä tö Israel aleripa yélur Egipto iditséwö wa iditséwö wa wes ñippökwakpa taië es.

13

¹ Jehovahä tö iché Moisés a:

² “Israel aleripa ala'r wëpa kibi esepa kos dör batse'r ye' a. Ñies a' iyyiwak alà tsá wë'ñe e' kos dör batse'r ye' a. E' kueki e' kos blö ye' a.”

³ Eta Moisés tö iché Israel aleripa a: “I'ñe Jehovahä tö a' yekettsa Egipto a ie' diché taië e' wa. Ká i' a a' weine siarë kanëblök egiptowak a kë patuë ta'. E' kueki a' er anú diwö i' ska'. A' kë kawö ta' pan yöule iwölöwoka wa ese ñuk. ⁴ I'ñe a' e' yökettsa, si' i' kië Abib e' a. ⁵ Mik a' demi ká muk Jehovahä kablè' se' yëpa bak ká iaiaë e'pa a ee, eta a' kawöta kawö i' tkö'uk si' i' a. Ká e' ki iyi ulitane tskir buaë, iwà wör buaë shute. Ká e' dör canaánwak, hititawak, amorreowak, heveowak ena jebuseowak, e'pa ká. ⁶ A' kawöta kawö i' tkö'uk i' es: Ká kul shua a' kë kawö ta' pan yöule iwölöwoka wa ese ñuk. Kawö e' diwö bata, eta kawö tkö'weraë bua'ie Jehovahä dalöioie. ⁷ Kawö kul e' shua a' kë kawö ta' pan yöule iwölöwoka wa ese ñuk. Pan wölöwoka ena pan yöule iwölöwoka wa ese kos kë kawö ta' se'wè

a' tō a' ká kōs e' a. ⁸ E' diwō t̄a a' tō ichō a' ala'r a: Kāwō e' t̄kō'wēke se' tō, e' wā dōr tō Jehová tō se' yē'lur Egipto a. ⁹ Ie' tō se' yē'ttsa Egipto a idiché taiē wa, e' kueki se' dōr ie' icha. Mik se' tō kāwō e' t̄kō'wēke, etā e' tō se' ulitane a ierī meraē as Jehová ttē ki se' er me'rie. E' dōr wēs se' e' wakyuō se' wōtsa ki ena se' ulā kkue ki es. ¹⁰ E' kueki a' kāwōtā kāwō e' t̄kō'uk duas bit ekkē idiwō i' ē wa.

¹¹ “Kā iaiaē Jehová tō iyē'at a' yēpa a tō ie' tō canaánwak ká meraē a' a. Mik ie' wā a' demi ká e' a, ¹² etā a' kāwōtā a' ala'r wēpa kibi esepa kōs blōk ie' ē a e'pa kōs dōr ie' icha, e' kueki. Nies a' iyyiwak parke kōs wē'ñe, e' kibi kōs e' dōr ie' icha, e' kueki ese kāwōtā blē ie' ē a. ¹³ Etā obeja wē'ñe pupula ō chibo wē'ñe pupula e' mú a' tō burro alaki e' alā wē'ñe kibi e' skēie burro alā tsatkoie. Erē a' kē a e' patuak es, e' t̄a burro alā wē'ñe kibi e' kuli' pūwā. Es a' kāwōtā a' ala'r wēpa tsā kune esepa kōs skēie iyyiwak muk itsatkottsā. ¹⁴ Aishkuō t̄a mik a' ala'r tō a' chakeke tō: ‘ġlōk a' tō ikanewē i' es?’, etā iūtō: ‘Jehová tō se' yē'ttsa Egipto a idiché taiē e' wa. Ee se' bak weinuk siarē kaneblōk kē patuē t̄a'. ¹⁵ Mik Egipto blū er tē'wā darērēē, ie' kē wā kāwō mēne se' a e' yōktsane ie' ká a, etā Jehová tō egiptowak ala'r wēpa tsā kune e'pa kōs ttélur. Nies iyyiwak alā wē'ñe kibi e' kōs ttéluritō. E' kueki se' tō se' iyyiwak alā wē'ñe kibi, ese kōs meke Jehová a. Nies se' ala'r wēpa tsā kune, ese skēie iyyiwak mekesō Jehová a itsatkottsā. ¹⁶ E' kueki kāwō i' t̄kō'ú as kē a' éna ichōwa tō Jehová tō a' yē'ttsa Egipto a idiché taiē e' wa. E' dōr wēs se' e' wakyuō se' wōtsa ki ena se' ulā kkue ki es.’ ”

Jehová tö Israel aleripa wëttseke mò wa

¹⁷ Mik Egipto blú tö Israel aleripa émi, etä Skëköl tö ibikeitsé tö Israel aleripa mú kë ñippõ filisteowak tä, e' tä ie'pa bitumiane Egipto. E' kueki ie' kë wä ie'pa wëttsenemi ñalä michoë filisteowak ká a e' wa, e' dör ñalä yësyësë. ¹⁸ E' kueki ie' tö ie'pa wëttsémi bánet kamië ñalä tköke ká sir po e' shuä döttsä dayë kië Dayë Mat e' ska'.

Israel aleripa e' yë'lur dapaulekâ wës ñippökwakpa taië e' e' dapa'ù es. ¹⁹ Moisés wä José sik këchke e' mítser ie'pa tä ñita. Kam José blërwa e' yöki ie' tö iyë' iëlpa a: “Moki Skëköl dörane a' tsatkök. Mik e' wä tka, etä ye' sik tsúmi a' tä.” Es ie'pa tö kawö mé ñi a. E' kueki Moisés wä José sik mítser ie'pa tä.

²⁰ Etä Israel aleripa e' yélur ká kië Sucot míyal ká kië Etam, eë ie'pa e' tséat. Ká e' atë ká sir po e' kkömik tsinet. ²¹ Ñiwe tä Jehová tö ie'pa wëttseke mò àr taië alabo e' wa. E' mir ie'pa yöki kewe ñalä kkachoie ie'pa a. Nañewe tä mò e' wöñarke bö'wöie dalöburke. E' wa ie'pa shkömir wës ká ñiwe es. ²² Ñiwe tä mò e' mir kekraë ie'pa yöki kewe. Nañewe tä mò e' wöñarke bö'wöie e' mir ie'pa yöki kewe.

14

Israel aleripa tkattsä Dayë Mat a

¹ Etä Jehová tö iché Moisés a:

² “Ichö Israel aleripa a: A' yüne a' itö wane tä a' e' tsúat ká kië Pi-hahiot e' wösha. Ká e' atë ká kië Migdol ena dayë kkömik e' shushä, ká kië Baal-sefón, e' wösha. E' wösha dayë kkömik tsinet úla

yuö. ³ Es Egipto blú tö ibikeitseraë: 'Israel aleripa kě wa ijcher wé imi'mirö. Ie'pa cholurmi ká sir po, e' shua.' ⁴ Erë ye' tö ie' er terawa darërë as ie' tö a' tötümi. Ye' e' alörakā ie' kī ena iñippökwakpa kōs kī, e' wa ye' dalöierdaë taië. Egiptowak ulitane wa ijcherdaë tö moki ye' dör Jehová."

Eta Israel aleripa tö iwakanewé es. ⁵ E' dalewa Egipto blú wōkī ibiyō demi tö Israel aleripa tkayal. Ie' ena ikuēblupa erbikéne kua'kī tā ichérakitō ñi a: "¿Wes se' tö i wamblé i' es? ¿Ie se' tö Israel aleripa émi tā yi kanēblōmiiā se' a?"

⁶ E' ukuōkī bet tā Egipto blú tö ikarreta tso' ñippoie e' tsuk patké tā iñippökwakpa patkéitō ñi dapa'uk. ⁷ Eta imiā Israel aleripa itōkī karreta ñippoie ibua'bua dōkā cien teryōk (600) ekkē. Egipto karreta ñippoie e' malepa kōs mīrak iwa ñies. Karreta kōs e' a ñippökwakpa wōkir shkōke ek ek. ⁸ Jehová tö Egipto blú er darë'wéwa as ie' mi' Israel aleripa itōkī erë ie'pa yēnettsā Egipto a Jehová diché taië wa.

⁹ Eta Egipto ñippökwakpa mirwa kabaio kī, karreta kī, e'pa kōs tö Israel aleripa tōtiēmi kuérakitō wé Israel aleripa tso' dayë kkōmik ká kië Pi-hahirod e' o'mik ena ká kië Baal-sefón, e' wōshaë. ¹⁰ Mik Israel aleripa isuë tö egiptowak datse, e' tö ie'pa suawé taië. Ie'pa kkōché taië Jehová a tö sa' tsatkō.

¹¹ Moisés a ichérakitō:

—¿Ima be' iklō'wé pō kě tā Egipto, e' kuekī be' tö sa' yē'ttsā duōkwā iē ká sir po shua? ¿Iōk bö iwamblé es sa' tā? ¿Ie be' tö sa' yē'lur Egipto a?

¹² Kuaë sa' tö be' a iyë' Egipto: 'Sa' múat kanēblök

běřē egiptowak a. ȝsa' weirke siarē kanēblōk egiptowak a, e' dōr bua' sa' a duōkulur ĩē ká sí poē a e' skéie!'

¹³ Erē Moisés tō iiuté:

—Kě a' tō egiptowak suēpaia. E' kueki kě a' suanuk. A' e' tkōwā darērēē. ĩñe Jehová tō a' tsatkerāē e' saū. ¹⁴ Kě se' tkinuk ĩ ki. Jehová ñippōrāē se' skéie.

¹⁵ Jehová tō iché Moisés a:

—ȝKě be' kkōchōkia ye' a! Ichō ie'pa a tō a' shkō wōwī ě. ¹⁶ Be' shko kēli kōkā dayē tsākā as dayē blatēnar ñalaie shkotkō poppo dayē shūa. ¹⁷ Erē ye' tō ie' er terawā darērē as ie' tō a' tōtiūmi. Ye' e' alōrakā ie' ki ena ĩñippōkwakpa kōs ki, e' wa ye' dalōiērdaē taiē. Egiptowak ulitane wā ijcherdaē tō mokī ye' dōr Jehová. ¹⁸ Egiptowak ulitane wā ijcherdaē tō mokī ye' dōr Jehová.

¹⁹ E' wōshaē tā Skēkōl biyōchōkwak mirwā Israel aleripa yōki kēwe e' e' mane'wēttsane ie'pa tsikkane. Nies mò àr taiē alabo e' mīa ie'pa tsikkane. ²⁰ Es mò e' atē Egipto ñippōkwakpa ena Israel aleripa e' shūshā. Egiptowak kke mò ettaie dōr ttsettseē, e' kueki ie'pa tso' ká ttsettse a. Erē Israel aleripa kke mò e' dalōburke taiē ká ñiwe sū. E' kueki egiptowak kě ulà dē' Israel aleripa ska' e' nañewe.

²¹ Eta Moisés ulà kēkā dayē tsākā tā Jehová tō siwa' bitsiwēkā darērēē datse diwō tskirke e' ēka. E' bitsine nañeē dayē ki. E' tō dayē blatēe shūshā. Es Jehová tō ká ulat poppo yué ñalaie dayē shūa ie'pa a shkotkō. ²² Ie'pa tkami ká poppo a. Es dayē wōtukī atē wi'kē iō'kē.

²³ Eta egiptowak ñippökwakpa mirwā kabaio kī ena karreta kī e'pa kōs tō Israel aleripa tōtiēmī dayē a. ²⁴ E' bla'mi ká ñirketke eta mò wōñarke bö'wōie e' shuā Jehová tso' egiptowak sauk. Ie' tō ie'pa suawéka taiē e' tō ie'pa wōa ká chōwéka taiē. ²⁵ Ñies ie' tō ie'pa karreta wōshki kōs e' wōtélur dō a as kē ishkō bet. Ie'pa tō iché ñi a:

—Mishka Israel aleripa yōkī. Jehová tso' ñippök se' ta ie'pa tsatkoie.

²⁶ Jehová tō iché Moisés a:

—Be' ulā kōka dayē tsaka as iwōiērwanē Egipto ñippökwakpa kī.

²⁷ Moisés ulā kéka dayē tsaka. Mik ká ñine, eta dayē wōiēnewane es. Mik egiptowak mí tkökshkar, eta dayē wōiēnewa ie'pa kī. Es Jehová tō ie'pa ewéwa dayē a. ²⁸ Es Egipto ñippökwakpa mineyal Israel aleripa itōkī e'pa kōs durulune seraā dayē a ikabaioē. Egipto blú ñippökwakpa e' kē atē yēs ttsē'ka. ²⁹ Erē Israel aleripa tkami buaē dayē a dō wīshet ká sí kī, dayē wōtukī wī'kē iō'kē e' shushā.

³⁰ E' kéwa Jehová tō Israel aleripa tsatkée egiptowak ulā a. Ie'pa tō egiptowak nu sué dayē kkōmik. ³¹ Mik ie'pa tō isué tō wēs Jehová tō egiptowak ewéwa idiché taiē e' wa, eta ie'pa tō ie' dalōié taiē. Ie'pa er blé ie' mik ñies itteköl Moisés e' mik.

15

Moisés tō Jehová kīkéka ttsè wa

¹ Moisés ena Israel aleripa ttsé Jehová kīkoka ttsè i' wa:

“Ye' ttsōke Jehová dalōioie.

Kabaio taië ena iwákpa kōs e' ewéwaitō dayē a.

Es ie' e' alé taië shūtē ie'pa kī.

² Ye' tso' ttsök Jehová ē a.

Ie' tō ye' a idiché mé. Ie' tō ye' tsatkée.

Ie' dör ye' Këköl. Ye' kawōtā ie' kīkōkka buaë.

Ie' dör ye' yē Këköl. Ye' tō ie' dalōieraë er moki wa.

³ Ie' dör ñippōkwak darërëë bua'ie.

Jehová e' dör ie' kië.

⁴ Egipto blú karreta tso' ñippoie ena ie' ñippōkwakpa e'pa kōs émi dayē a Jehová tō.

Egipto blú ñippōkwakpa bua'bua

e'pa kōs duolur sē Dayē Mat a.

⁵ Ie'pa katsirulune dayē shuā wēs ák es.

Dayē iskië e' ē me'r ie'pa kī.

⁶ A Jehová, be' ulà bua'kka diché taië,

e' wa be' tō be' bolōkpa batsélor.

⁷ Ie'pa demi ñippök be' tā,

erë ie'pa kōs ewéwa be' tō be' diché taië, e' wa.

Be' ulunekā ie'pa kī,

tā ie'pa ñanewa wēs kākō sí es.

⁸ Dayë wöikébö darërëë

tā iwöklönewaie wi'kē iō'kē

mīā wēs ká ukuō es.

Dayë wöklönewa, kē shkōku'ia.

⁹ Be' bolök e' ttséka taië tā iché:

'Ye' mi' ie'pa itōkī wéyō ikuérō

tā eē ì mirwarak iwā e' yerattsayō iulà a,

e' wā tierayō kōs ye' kī ikiane ekkë.

Ye' tabè yerattsā iñaléka,

e' wa yō ie'pa tterawā.'

¹⁰ Erë be' tō dayë wöiké tā e' tō ie'pa ttélur.

Ikatsinewā dayē a wēs tabechka es.

11 A Jehová,
 ¡Wépa skà kiekerakitō “skëköl”, esepa kōs tsatā be'
 dör!
 ¡Kë yi dör batse'r taië wēs be' es!
 ¡Kë yi diché tā' taië wēs be' es!
 ¡Ì kë or yi a ese wè be' tō buaë, e' tō sulitane
 tkiwèwā!

¡Sulitane kawōtā be' kīkōkkā!

12 Be' ulā bua'kka kéka
 tā íyök tō ie'pa maléwā.

13 Be' tō sa' tsatkée. Be' éna sa' dalër taië,
 e' kuëkī be' tso' sa' wëttsuk.
 Be' wā sa' mi'ke be' diché wa dō wé be' wák serke
 eë.

14 Mik kā ulitane wakpa wā e' jchenewā,
 etā ie'pa painuraë suane ë wā.

Filisteowak krardawā suane ë wā,

15 Edomwak wōkirpa chkerdawā suane ë wā,
 Moabwak wōkirpa painuraë taië.
 Canaánwak ulitane kësik kōs e' chōrawa yës.

16 A Jehová, ¡as ie'pa tkirwā! ¡as ie'pa suar taië!
 Be' diché wa as ie'pa at kë tiriā suane kuëkī
 dō mik sa' ulitane dör be' icha e'pa tka etā.

17 A Jehová,
 Sa' tseramibō dōkā be' kabata buaë e' a.
 Eë sa' serdaë buaë këkraë.
 Kabata e' shukitbō be' a sēnoie.
 Eë be' wák e' wé yué e'dör yöbië.

18 Jehová tso' se' wëttsuk s'blúie këkraë.”

María tò Jehová kíkəkā ttsè wa

¹⁹ Mik Egipto blú ñippökwakpa tkawā dayē a kabaio kī, karreta kī, etā Jehová tò dayē wōiēwane ie'pa kī erē Israel aleripa tka buaē ká poppo a. ²⁰ E' ukuökī tā Jehová tteköl kiè María, e' dör Aarón kutà, e' tò ma'ma klö'wēwā ttsoie, tā alakölpa kōs mí ie' itökī klötökerak es ima'ma blardami. ²¹ E' dalewa María ttsöke i' es:

¡A' ulitane ttsö Jehová kíkoka!
Kabaio ena iwákpa uyéwaitö dayē a.
Es ie' e' alékā ie'pa kī.

Jehová tò di' bacha'bachaē e' bua'wēne.

²² Moisés tò Israel aleripa ké e' yöktsā Dayē Mat e' kkömik. Ie'pa míyal ká sir poē kiè Sur e' a. Eē ie'pa shkéré ká mañat etā kē ie'pa wā di' kune yē yēs. ²³ Mik ie'pa demi ká kiè Mará, etā eē di' tso' bacha'bachaē, kē yar ie'pa a. E' kuēkī ká e' kiè mékarakitö Mará*

²⁴ Etā Israel aleripa tò Moisés chémi suluē. Moisés chakérakitö: “¿Ì yèmisö?” ²⁵ Etā Moisés tò Jehová a ikié tò sa' kímú. Etā Jehová tò ie' a kal tsitsir kkaché elka e' iéwaitö di' a etā di' baché chowa de buaē yē.

Eē Jehová tò ittē dalöiēno mé ie'pa a, ñies ie'pa ma'wéitö isuoie tò ie'pa tò idalöiēmi. ²⁶ Ie' tò iché ie'pa a: “Ye' dör Jehová. Ye' dör a' Kēköl. Ye' dör a' bua'ukwak. Ì cheke ye' tò a' a e' ttsé a' tò, e' iuté a' tò ñies a' sené buaē wēs ye' kī ikiane es, e' tā ye' kē tò a' we'ikepa ì sulu patkē'yö egiptowak kī ese wa.”

* **15:23** Mará: Hebreoie Mará e' wà kiane chē ì bacha'bacha.

²⁷ E' ukuöki ta ie'pa demi ká kiè Elim. Ee di' tum tso' döka dabom eyök ki böt (12). Ñies i klö tso' dikó klö sù ese tso' dabom kuryök (70). Ee ie'pa e' tséat di' kkömik tsinet.

16

Jehová tö Israel aleripa tié chkè kiè maná e' wa

¹ E' ukuöki ta Israel aleripa ulitane e' yélur ká kiè Elim míyal ká sir poë kiè Sin ee. Ká e' ate Elim ena Sinaí, e' shusha. Ie'pa e' yé'ttsa Egipto e' ki si' de et ki shaböts. ² Eta ee ká sir poë shua ie'pa ttémi taië kësik wa Moisés ena Aarón ki. ³ Ie'pa tö iché iarak:

—Jehová tö sa' ttöpalur Egipto! Ee sa' e' tulökeser ü tulturka wà iëule chikchië chkè wa e' o'mik ta sa' bak iwà katök wë' kos sa' ki ikiane ekkë. Erë a' wa sa' dë'bitü ká sir po i' a sa' ulitane ttowa bli wa.

⁴ Jehová tö iché Moisés a:

—Súyö pan da'wè siwa' ki a' a. E' shtö ká bit ekkë. Erë ishtö kos iñar ká etkë ekkë ë. Ye' ki ikiane suë tö wépa tö ye' ttö iutëmi ena wépa kë tö ye' ttö iutepa. ⁵ Ká de teröl e' bule es ta a' tö chkè kí shtö wë' katar ká böt ekkë. Es a' tö iü kekraë.

⁶ Eta Moisés ena Aarón tö iché Israel aleripa a:

—I'ñe tsáli ta a' tö isuëraë tö moki Jehová tö se' yë'lur Egipto a. ⁷ A' ttöke kësik wa e' ttsé ie' tö, e' kuëki bule bla'mi ta ie' wák olo taië dalölöë e' suëraë a' tö. Ì cheke ie' tö sa' a e' ë chökne sa' tso' a' a. E' kuëki a' kë ulurku' sa' ki. A' ulurke ie' ki.

⁸ Ñies Moisés tö iché iarak:

—A' ulurke taië e' suë Jehová tö. E' kuëki i'ñe tsáli ta ie' tö iyiwak chkà patkeraë a' a. Bule bla'mi

ta pan patkeraëitö a' a ñè taië kōs a' ki ikiane ekkë. Sa' kě dör yi, as a' ulur sa' ki. A' ulurke Jehová ki.

⁹ E' ukuöki ta Moisés tö iché Aarón a:

—Ichö Israel aleripa a tö a' ttöke kēsik wa e' ttsé Jehová tö e' kueki a' e' dapa'ú Jehová wörki.

¹⁰ Aarón tso' ttök ie'pa ta, e' dalewa ie'pa ulitane ká sué ká sir po e' ëka. Ie'pa isué tö Jehová olo dalölöë dettsa mò tso' ie'pa wëttsuk e' a. ¹¹ Eta Jehová tö iché Moisés a:

¹² —Israel aleripa ttöke kēsik wa, e' ttséyö. Be' ttö ie'pa ta, ta ichö iarak: 'I'ñe tsáli a' tö iyiwak chkà kateraë. Bule bla'mi ta a' tö pan ñeraë kōs a' ki ikiane ekkë. Es a' wä ijcherdaë tö ye' dör Jehová, e' dör a' Këköl.'

¹³ Ká e' tsáli ta taië dù debitu kaklö sù. E' tö wé ie'pa serke e' wä iéwa seraä. Eta bla'mi ta upa kōs shkene mò wöli ë. ¹⁴ Mik mò wöli kaneka, eta itōa iski ì atē taklaie sabubula. ¹⁵ E' kě suule Israel aleripa wä. E' kueki mik ie'pa tö isué, eta ie'pa tö iché ñi a: “¿Diö dör ì?” Eta Moisés tö iché iarak:

—E' dör pan mé Jehová tö a' a ñè. ¹⁶ Ie' tö ichè tö a' kawōta iuk i' es: A' tö ishtö eköl eköl kōs a' tso' u a e' a ñar ekkë ë. Ishtö skátke böt ulatök wák eköl eköl a.

¹⁷ Eta Israel aleripa ishté wes ikéwö mène es. Welepa tö ishté bërëbërë, welepa tö ishté kibiie.

¹⁸ Mik ie'pa tö ima'wé, eta wé tö ishté taië ese icha kě bata atē. Wé tö ishté bërëbërë ese icha deka wë'. Ie'pa ulitane tö ishté eköl eköl kōs ñar ekkë ë. Es sulitane ñé wë'.

¹⁹ Moisés tö iché ie'pa a: “Kě a' kawō ta' pan e' blök dö bule es.”

²⁰ Erë welepa kē wā Moisés ttō iutēne. E'pa tō icha bata blé dō bule es. E' a ōña iēnekā ena ilabunekā suluē. E' kueki Moisés ulunekā ie'pa ki.

²¹ Mik dība ba'nebitū, etā pan e' diarolone, e' kueki ie'pa wakpa bik tō ishteke bla'mi kōs iñar ekkē. ²² Erë mik ká de teröl, etā ie'pa ishté dō iñar ká böt ekkē. E' dör skátke tkël wák eköl eköl a. Etā Israel aleripa wōkirpa mīa ichök Moisés a. ²³ Etā Moisés tō iché ia:

—Jehová tō iché tō a' kawōtā iuk i' es: Bule dör eno diwō. Diwō e' dör se' a ie' dalōioie. A' kē kawō tā' ulök e' diwō wa. E' kueki i aleke a' tō e' alö i'ñe. Ibata ate e' blö ñē bule.

²⁴ Etā ie'pa tō iwé wēs Moisés tō iché es. Ie'pa tō chkē bata e' blé dō bule es. Etā kē ilane sulu, kē ia ōña iēnekā. ²⁵ Etā Moisés tō iché ie'pa a:

—I'ñe dör eno diwō e' dör se' a Jehovah dalōioie. I'ñe kē i kuepa a' tō ñē u'rki. E' kueki chkē bata ate e' ē ñú. ²⁶ A' ishtëmi kekraē dō ká teröl. Erë e' bule es dör eno diwō, e' diwō kē a' tō i kuepa u'rki.

²⁷ Etā eno diwō shua ie'pa welepa mýal chkē shtök, erë kē iwa i kune yēs. ²⁸ Etā Jehovah tō iché Moisés a:

—¿E'ma kōs a' tō ye' ttē dalōsewemirō? ²⁹ A' éna ianú tō ye' dör Jehovah, ye' tō eno diwō me'atbak a' a. E' kueki eno diwō e' chkì es ye' tō a' a chkē meke taiē ñē ká böt ekkē. E' kueki a' ulitane kawōtā senuk weshke ē eno diwō wā. Kē a' patkēne bánet.

³⁰ E' kueki Israel aleripa enuke diwō e' wa, kē kaneblēnerak.

³¹ Israel aleripa tō chkē shteke e' kiē méka maná* Iwà chkà dör saruruē wēs suiyök es. E' dör

* **16:31** maná: Hebreoie maná e' wà kiane chē ¿Diō dör i?

blo'bloë wēs pan yōule bul alí wa es.

³² E' ukuōkī tā Moisés tō iché:

—Kanè i' me' Jehová tō se' a: 'Maná e' iō skátke bōt ekkē tā iblō a' aleripa a kkachè as ie'pa tō chké me' ye' tō a' a ká sir poë e' a mik a' yē'ttsayō Egipto eta, e' saù.'

³³ Eta Moisés tō iché Aarón a:

—Tka' klō'ú et, e' a maná iō skátke bōt ekkē. E' blō Jehová wōrkī as a' aleripa tō isaù.

³⁴ Eta Aarón tō maná e' blé wé Jehová a íyi tso' blēule, e' kélkuō wōshaë wēs Jehová tō iyè' Moisés a es.

³⁵ Israel aleripa bak maná ñuk dō mik ie'pa demi wé pē' serke eē eta. E' dōr Canaán kkōmik. Ie'pa bak maná ñuk duas dōkā dabom tkēyōk (40) seraā.

³⁶ (Ì wa Israel aleripa tō maná ma'wè, e' kiè ie'pa tō gomer. E' wà dōr skátke blublu bōt ekkē. E' dōr litro bōt ulatōk.)

17

Ák a di' dettsa

¹ Israel aleripa ulitane e' yélur ká sir po kiè Sin eē tā imía ñalā kī enaena wēs Jehová tō iyè' iarak es. Ie'pa demirak ká kiè Refidim, eē ie'pa e' tséat. Erē eē di' kē tā ie'pa a yè. ² E' kuēkī ie'pa tō Moisés a di' kié kēsik wa. Ie'pa tō iché ie' a:

—¡Sa' a di' mú yè!

Moisés iiuté:

—¿Ì kuēkī a' tō ye' a di' kié kēsik wa? ¿lōk a' tō Jehová wōñatkeke?

³ Ie'pa ersine taië e' kuēkī ie'pa tō di' kiekerak kēsik wa Moisés a. Ie'pa tō iché ie' a:

—ǂlök be' tō sa' ena sa' ala'r ena sa' iyiwak e' ye'lur Egipto a ttēwā ɛrsir wa?

⁴ Etā Moisés kköchē taiē Jehová a tǁ ichéitō iǁ:

—ǂWes ye' ie'pa i' wēmi? ǂTsir etǁ ie'pa ye' ttēwā ák wa!

⁵ Jehová tō iitǁ:

—Be' yú ie'pa wēttsē keweie. A' kueblupa welepa tsúmiñak. Be' shko kéli wa be' tō di' kiē Nīlo e' buk, e' tsúmi. ⁶ Be' yú Horeb kébata* a. Ee ye' be' paneke ák bērie tso' e' ska'. Mik be' tō ák e' ppé be' shko kéli wa, etǁ di' dōrattsǁ taiē ie'pa a yē.

Etǁ es Moisés tō iwakanewé Israel aleripa kueblupa wōrkǁ. ⁷ Israel aleripa tō di' ki' kēsik wa, e' kueǁ Moisés tō kǁ e' kiē mékǁ Meribá.† Nies ie'pa tō iyē', “Sa' kē wǁ iklōne tō Jehová tō sa' kǁmēmi.” E' kueǁ Moisés tō kǁ e' skǁ kiē mékǁ Masá.‡ Ee ie'pa tō Jehová wōñatkē' e' kueǁ.

Amalec aleripa ñippé Israel aleripa tǁ

⁸ Amalec aleripa debitu ñippök Israel aleripa tǁ Refidim. ⁹ Moisés tō iché Josué a:

—Be' tō se' wēpa welepa shushtō tsúmi ñippök Amalec aleripa tǁ. Bule ye' tso' kǁbata wōbata kǁ Skēköl shko kéli yaar.

¹⁰ Etǁ Josué tō iwakanewé wes Moisés tō iché iǁ es tǁ imíyal ñippök Amalec aleripa tǁ. E' dalewa Moisés ena Aarón ena Hur míyal kǁbata wōbata kǁ.

¹¹ Mik Moisés ulǁ kékǁ, etǁ Israel aleripa e' alōke ibolōkpa kǁ. Erē mik ie' ulǁ éwa, etǁ Amalec aleripa e' alōke ie'pa kǁ. ¹² Ie' ulǁ shtrinewǁ taiē, e' kueǁ

* **17:6** Horeb kébata: Kǁbata e' kiē ñies Sináí kébata. † **17:7** Meribá: Hebreoie kiē e' wǁ kiane chē ñippē. ‡ **17:7** Masá: Hebreoie kiē e' wǁ kiane chē s'ma'wē.

ie'pa ák yulé ie' a e' tkoie. Ñies Aarón ena Hur e'pa tò ie' kímé iulà böt kökka siwa' kî as kě ishtrirwa. Es ie' ulà se'wé ñië siwa' kî dō katuine ekkē. ¹³ Es Josué ena Israel aleripa e' aléka Amalec aleripa kî tabè wa.

¹⁴ Eta Jehovah tò iché Moisés a:

—A' ñippè i' e' pakè shtōka yěkkuō kî as a' wakpa kě éna ichōwa kekraë. Ichō Josué a tò ye' tò Amalec aleripa ulitane ewerawa yēs.

¹⁵ Eta Moisés tò ák dapa'wéka ka'ie et iyiwak ña'woie Jehovah dalōioie. E' kiè mékaitō “Jehová diché wa se' e' aléka.” § ¹⁶ Ie' tò iché:

“¡Ye' ulà kéka Jehovah a ikiök as ie' tò se' kímù!
¡Jehová ñippōraë Amalec aleripa ta kekraë!”

E' kuëkî ie' tò ikiè méka es.

18

Jetró de Refdim Moisés pakök

¹ Jetró dör ká kiè Madián e' sacerdote ena Moisés nuaki.* Kōs Skököl tò Moisés ena Israel aleripa kíme', e' jcher ie' wa. Ñies ie' wa ijcher tò wēs Jehovah tò Israel aleripa yē'lur Egipto a. ² Moisés tò ilaköl Séfora e' patkē'mi iyě ska'. ³ Ie' tò ilà busi kiéwa buaë ila'r bōl ta. Séfora alà eköl kiè Guersón. Moisés tò iyè': “Ye' sene' ká kuā'kî kî wēs ká kuā'kî

§ **17:15** Jehovah diché wa se' e' aléka. Iwakpa ttō wa Moisés tò ikié Jehovah nisi, e' wà kiane chē Jehovah dör ye' bandera. Wēsua e' kiéitō es ie' ulà kéka Jehovah a wēs bandera kēka es, e' wa ie'pa e' aléka e' kuëkî. * **18:1** Jetró: E' kiè ñies Reuel, e' dör Moisés tayè kiè Séfora e' yě. Éxodo 2.21 saú.

wakpa es.” E' kueḱi Moisés tö ikiè méka Guersón†
 4 Ilà eköl kiè Eliézer. Moisés tö iyè': “Ye' yè Kèköl e'
 dē'bitu ye' kimuk. E' tö ye' tsatké' Egipto blú ulà a.”
 E' kueḱi ie' tö ikiè méka Eliézer‡

5 Moisés úla yuéka Skèköl kébata o'mik tsinet. Eta
 ee inuaki Jetró e' de Moisés alaköl ena ila'r böl, e'pa
 ta. 6 Jetró tö iché Moisés a:

—Ye' dör Jetró, be' nuaki, ye' debitu be' pakök.
 Be' alaköl ena be' ala'r böl e'pa de ye' ta ñies.

7 Moisés e' yéttsa ta inuaki shke'wéitö buaë
 dalöie wa wöalattsè wa. E' ukuöki ta idewarak
 weshke. 8 Wés Jehová tö Israel aleripa tsatké
 Egipto blú ena egiptowak ulà a ñies wés ie' tö ie'pa
 kkö'né ì sulu tka ie'pa ta ñala wa eta, e' kōs paké
 Moisés tö inuaki a.

9 Kapakè e' tö Jetró ttsè'wé buaë. Jehová er bua'
 ché taiè Israel aleripa a. Ie' tö ie'pa tsatké'lor
 egiptowak ulà a. E' kueḱi Jetró ttsè'ne buaë. 10 Ie'
 tö iché Moisés a:

—As sulitane tö Jehová kikōka. Ie' tö be' ena
 be' wakpa kōs tsatké'lor buaë Egipto blú ena egiptowak
 ulà a. 11 Ire' ye' tö isué tö moki Jehová dör
 wépa kiekerakitö “skèköl” esepa ulitane tsata. Yi
 bak a' we'ikök kēsik wa, e'pa kōs we'ikéitö siarë.

12 Eta Moisés nuaki, Jetró, e' tö iyyiwak klö'wéwa
 etö ña'wéitö Jehová a idalöioie. Ñies íyi skà méitö
 ie' a idalöioie. E' ukuöki ta Aarón ena Israel aleripa
 kueḱlupa debitu chkök Moisés nuaki ta Jehová
 dalöioie.

† 18:3 Guersón: Hebreoie s'kiè Guersón wà kiane chè ká kuä'ki
 wak. ‡ 18:4 Eliézer: Hebreoie s'kiè Eliézer wà kiane chè ye' Kèköl
 dör ye' kimukwak.

Moisés tö s'shulökwakpa kí yulé

¹³ Bule es ta Moisés e' tkésér ikula' kí Israel aleripa shulök. Ie'pa e' dapa'wé iëter ie' wörki ñië bla'mi dö tsáli as Moisés tö ishulörak. ¹⁴ E' kos sué Moisés nuaki tö ta ichéitö Moisés a:

—¿Ì wamblök be' tso' ie'pa ta? Be' è e' tkésér ie'pa shulök ta ie'pa iëter ñië be' panuk.

¹⁵ Moisés tö iüté:

—E'ma ie'pa wák de ye' ska' ittsök tö ima Skököl tö ichè. ¹⁶ Mik ie'pa welepa ñippöke ñita, eta ie'pa datse ye' ska' ta ye' tö ie'pa ttè shuleke. Ñies ye' tö ie'pa patteke Skököl ttè wa.

¹⁷ Moisés nuaki tö iché ia:

—Wes be' tö iwéke e' kë dör buaë. ¹⁸ Be' shtrirwami. Ñies ie'pa tso' be' wörki e'pa shtrirwami. Kanè e' e' alökami be' kí. Kë be' a iwöklönuk ekörla. ¹⁹ A Moisés, ye' tö be' patteke e' ttsö. As Skököl tö be' kimù. Be' kawöta ttök Skököl ta ie'pa skéie. Be' kawöta ie'pa ñippöke e' chök Skököl a as ie' tö ichö be' a tö wes ishuleke. ²⁰ Ie'pa wöbla'ü Skököl ttè wa. Ikkachö ie'pa a wes ie'pa kawöta senuk yësyësë. Ichö ie'pa a tö i kiane Skököl kí tö ie'pa tö iwè. ²¹ Erë be' kawöta a' wëpa shushtök tseë be' kimuk ttè shuloie. Wëpa serke yësyësë, Skököl dalöieta' taië, kë e' watauta'ttsa i sulu wambloie, esepa shushtö Israel aleripa shulök be' ta. Ishulökwakpa blatö i' es. Israel aleripa mil biyök (1000) e' kos kí ishulökwakpa múka eköl eköl. Mil biyök e' kos blabatsölor cien eyök (100) cien eyök doka dabop. Cien biyök e' kos kí ishulökwakpa múka eköl eköl. Cien biyök e' kos blabatsölor dabom skeyök (50) dabom skeyök. E' kos kí ishulökwakpa múka eköl eköl. Dabom skeyök

kos e' blabatsölor dabom eyök dabom eyök döka skel. E' kos ki ishulökwakpa mûka eköl eköl. ²² Ie'pa tö Israel aleripa kos ttè shuleraë kekraë be' skéie. Erë ttè wé kë shulinuk ie'pa a ese bituraë ie'pa wa be' ska' shulè. Ttè wé shulirmi ie'pa a e' ta ese shuleke ie'pa tö. Eta es be' ki kanè e' öshtëmi. Ie'pa tö be' kimèmi kanè e' wa. ²³ Skëköl tö be' ké iwakanéuk, ñies be' tö iwakanewé es, e' ta be' a ikatatkërmi. Ñies Israel aleripa kos mi'mine iu a ttsë'ne buaë.

²⁴ Eta Moisés tö inuaki ttö iuté. Iwakanewéitö wes inuaki tö iché ia es. ²⁵ Ie' tö Israel aleripa shua wëpa didir ese shushtë. E'pa mékaitö Israel aleripa shulökwakpaie. Wëlepa meneka mil biyök e' kos ki ishulökwakpaie. Wëlepa skà meneka cien biyök e' kos ki ishulökwakpaie. Wëlepa skà meneka dabom skeyök e' kos ki ishulökwakpaie. Wëlepa meneka dabom eyök e' kos ki ishulökwakpaie. ²⁶ Ie'pa tö Israel aleripa ttè shuleke kekraë. Ttè wé darërëë, ese mí ie'pa wa Moisés a shulè. Eta ttè wé tottola, ese shuleke ie'pa tö. ²⁷ E' ukuöki ta Moisés nuaki e' chéat ie' a ta imiane ikaska'.

19

Israel aleripa demi Sinaí

¹⁻² E' ukuöki ta Israel aleripa e' yélur Refidim a demirak Sinaí. Ie'pa e' yë'lur Egipto, e' ki si' de böt kí ká et. Sinaí dör ká sir poë. Eë ie'pa e' tséat Sinaí kébata o'mik tsinet. ³ Eta Moisés mía kabata a ttök Skëköl ta. Eë Jehová tö ikié ta ichéitö ia:

—Ttè cheke ye' tö be' a e' chöne Israel aleripa a. E'pa dör Jacob aleripa. ⁴ Ichö ie'pa a: 'Ye' tö

egiptowak we'ik e' su' a' tö. Ñies a' wā ijcher tö wēs ye' wā a' dē'bitū buaē īe ye' wörki wēs pu wā ilāla mi' ipik ki es. ⁵ Kā ulitane wakpa dör ye' icha. Erē ye' ttō iūtē a' tö sēraa, ñies ttē mekesō ñi a e' wā iūtē a' tö buaē, e' tā kā ulitane wakpa shuā a' dōraē ye' icha chōkie. ⁶ A' dōraē ye' sacerdotepaie. A' dōraē batse'r ye' a.' Ttē i' kōs chō Israel aleripa a.

⁷ Eta Moisés biteane, e' tö Israel aleripa kuēblupa kōs dapa'wē. Ì ché Jehová tö ie' a e' kōs chéneitō ie'pa a. ⁸ Ie'pa ulitane tö iiūtē ñikkē:

—Ì kōs ché Jehová tö e' wā iūteraē sa' tö.

Eta Moisés mīane ttē e' chōkne Jehová a. ⁹ Eta Jehová tö iché iā:

—Ye' ttō ttsō. Mochka tērdawā kabata ki taiē e' shuā ye' datse ttōk be' tā as Israel aleripa ulitane tö ye' ttōke be' tā e' ttsō. Es ie'pa tö be' ttē klō'wēraē kekraē.

Eta ima Israel aleripa tö iiūtē e' chéne Moisés tö Jehová a. ¹⁰ Jehová tö iché iā:

—Be' yú Israel aleripa batse'uk i'ñe ena bule. Ñies ichō iarak: 'a' datsi' skuōlor.' ¹¹ Ye' dör Jehová, e' datse böiki Sinaí kébata a ie'pa ulitane wörki, e' kuēki ie'pa batse'ú as ie'pa tso' batse'r böiki yōki. ¹² Kabata wakyuō shkit as kē yi mi'tkō e' wīshet. Ichō iarak: 'A' kē a kawō tā' shkōkwā iwakyōne e' wīshet. Ñies a' kē a kawō tā' shkōkwā tsinet ipamik. Wēpa tkawā e' wīshet esepa duōrawā. ¹³ Yi mīwā eē ese kē kawō tā' kē ulā wa. Ese kawōtā ttēwā ák wa ö sulē wa. Kē a' tkinuk tö se' idir ö iyiwak idir, a' kawōtā ittōkwā. Mik a' tö duk blar ttsé e' ē tā a' dömiwā tsinet kabata o'mik.'

¹⁴ Eta Moisés biteane tö Israel aleripa batse'wé ta ie'pa ulitane datsi' skuélor. ¹⁵ Moisés tö iché ia:

—A' ulitane e' kkö'nú batse'ne böiki yöki. E' dalewa kë a' senukkā alakölpa ta.

¹⁶ Böiki es bla'mi ta kabata a ká wöñane alá blane taië. Mò taië dettsa kabata e' ki. Ie'pa tö ittse tö duk blane taië, e' tö ie'pa suawé taië painékaie.

¹⁷ Eta Moisés tö Israel aleripa tso'rak iwákpa u a e'pa yélur tsémi Skëköl wörki. Ie'pa e' wöklö'wérak kabata kuli' a tsinet. ¹⁸ Jehovah dettsa Sinai kébata ki bö' shua, e' kueki kabata e' mia shkle ëme. Shkle e' wër wes të shkle butrö es. Kabata kos wötirke darërëë. ¹⁹ Duk ki blarke taië shute. Moisés ttöke ta Skëköl tö ie' iuteke alá blar ttsëë.

²⁰ Jehovah dettsa kabata kakkeë, e' wöbata ki ta Moisés kiékaitö ee. Moisés tkaka ee, ²¹ ta Jehovah tö iché ia:

—Be' e' öwane ta ichö ie'pa a: 'Kë a' tkökbitu wé iwakyöule e' ioshet ye' weblök dö' ie'pa duölur taië.' ²² Nies wëpa kanëblöke ye' a sacerdotepaie esepa kawöta e' batse'uk buaë dö' nies ye' tö ie'pa ttëlurmi.

²³ Eta Moisés tö Jehovah iuté:

—Be' tö sa' ké iwakyuök as kë ie'pa döwa kabata a tsinet. E' kueki kë ie'pa bitúpa kabata i' a.

²⁴ Eta Jehovah tö iché Moisés a:

—Be' yúne ta Aarón tsúbitu e' ta. Erë a' sacerdotepa ena Israel aleripa malepa e'pa kë kawö ta' shkökbitu wé ye' tso' ee dö' ye' tö ie'pa ttëlur.

²⁵ Eta Moisés biteane Israel aleripa ska' ta i ché Jehovah tö ie' a e' chéne ie' tö ie'pa a.

20

Ttè dalöiëno dökä dabop

¹ Skëköl tté ta ichéitö i' es:

² “Ye' dör Jehová. Ye' dör a' Këköl. Ye' tö a' yë'lur Egipto wé a' bak weinuk siarë kanè wa eë.

³ “Kë a' kawö ta' këkölpä skà dalöiök. Ye' ë dalöiö a' Këkölie.

⁴ “Kë a' kawö ta' i diököl yuök dalöië yës. Ì kôs tso' ká jai a ena ká i' a ena dayë a ena íyök dikia, e' kôs diököl kë yuar a' tö dalöië. ⁵⁻⁶ Ye' dör Jehová. Ye' dör a' Këköl. A' tö këkölpä kua'ki dalöié, e' kë dalë'ttsë nuk ye' a. Wépa ye' suë suluë esepa we'ikeraëyö, ñies ileripa dö inukökopaë e'pa we'ikeraëyö. Erë wépa tö ye' dalëritseke ena ye' ttè dalöiëno e' iuteke, esepa ena iëtkuöpa dökä mil e' dalëritseraëyö. E' kueki kë a' e' tulökwa kuchëwö ki íyi ñekkë kôs wörki idalöioie.

⁷ “Ye' dör Jehová. Ye' dör a' Këköl. Ye' kië kë aritsar éanas íyi sulu wambloie. Yi tö e' wamblé ese wák we'ikeraëyö.

⁸ “Eno diwö e' blö Ye' ë dalöioie. E' kë chökwa a' éna. ⁹ Semana bit e' a kawö tso' kul. Kawö teröl e' dör a' wákpa a kanebloie. ¹⁰ Erë kawö teröl e' bule es e' dör eno diwö ye' dalöioie. E' kéwö a a' kë kawö ta' kaneblok. Ñies a' ala'r ena a' kanè mésopa ena a' iyiwak ena ká kua'ki wakpa serke a' ska', e'pa kôs kë kawö ta' kaneblok e' diwö a. ¹¹ Ye' dör Jehová. Ye' tö ká i' ena ká jai ena dayë ena íyi ulitane e' kôs yö' ká teröl shua. E' bule es ta ye' eni', e' kueki kawö e' batseo'yö me'atyö a' a eno diwöie ye' dalöioie.

12 “A' yě ena a' mì e'pa dalöiö as a' ser ká taië ká mekeyö a' a e' a.

13 “Kě a' k̄awö ta' s'ttökwä.

14 “Kě a' k̄awö ta' s'senewabak dalöseukwä.

15 “Kě a' k̄awö ta' akblök.

16 “Kě a' k̄awö ta' s'kkatök kachè wa.

17 “Kě a' k̄awö ta' o'ka u kkechök. Ñies ilaköl ena ikanè mésopa, alakölpa ö wēpa, ena iiyiwak kōs ena ì kōs tso' iwā, ese kě kkechar.”

Israel aleripa suane Skököl yōki

18 Mik Israel aleripa ulitane tö alá blarke e' ttsé ena iwöñarke e' sué ñies duk blarke taië e' ttsé ena shkle butrökeka taië kabata a e' sué, eta e' yōki ie'pa suane taië painékarak taië. Ie'pa iēter isauk kamië.

19 E' kuēki ie'pa tö iché Moisés a:

—Be' ttō sa' ta, eta sa' tö be' ttō dalöieraë. Erë kě sa' ki ikiane tö Skököl ttō sa' ta dö' sa' duölur.

20 Moisés tö iiuté:

—Kě a' suanuk. Skököl dettsa a' ma'uk isuoie tö moki a' tö ie' dalöieke. Ie' ki ikiane tö a' tö ie' ttō dalöie as kě a' tö ì sulu wamblö.

21 Ie'pa ate isauk kamië. Moisés ë mía tsinet mò taië wé Skököl tso' eë.

Tte Pa'ali Me' Skëköl tō Se' a
New Testament and Shorter Old Testament in Bribri
(CS:bzd:Bribri)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bribri

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Bribri

bzd

Costa Rica

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament and Shorter Old Testament

in Bribri

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

70b70297-578d-5d61-9b6f-3119201e28ca